

Deze zaak wordt behandeld door mijnheer mr. M.A. de Hek, 033-4961902, ma.dehek@sapadvocaten.nl

---

DAGVAARDING IN KORT GEDING

Collectieve vordering ex art. 3:305a BW

Heden, de zeventiende maart tweeduizenddrieëntwintig, op verzoek van eisers:

1. de stichting **STICHTING DONORKIND**, statutair gevestigd en kantoorhoudende te Den Haag;
2. mevrouw **EISERES 2**, wonende te [woonplaats],
  - pro sé, en
  - in haar hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordiger van de minderjarige de heer **EISER 3**, wonende te [woonplaats],

te dezer zake domicilie kiezende te Amersfoort aan het adres Hogeweg nummer 205 ten kantore van de advocaat mr. M.A. de Hek die in deze zaak als advocaat wordt gesteld en als zodanig zal optreden;

Heb ik,

uit hoofde van een op 16 maart 2023 door de voorzieningenrechter van de Rechtbank Den Haag, gewezen schriftelijke last met zaaknummer C/09/644387 KG ZA 23-203, onder de voorwaarde dat deze last met de dagvaarding wordt betekend, en uiterlijk een dag na ontvangst datumbepaling aan gedaagde dag en tijdstip van de mondelinge behandeling wordt medegedeeld onder toezending van de concept-dagvaarding;

GEDAGVAARD:

de heer **GEDAAGDE**, wonende te [woonplaats] aan de [adres], aldaar aan dat adres mijn exploit doende en een afschrift hiervan, alsmede van de hierin genoemde producties en de hiervoor genoemde schriftelijke last, latende aan:

OM:

op **maandag 27 maart 2023** om **12.00 uur**, in persoon of vertegenwoordigd door een advocaat te verschijnen op de terechtzitting van mr. H.J. Vetter, voorzieningenrechter bij de Rechtbank Den Haag, die dan zitting houdt in het Paleis van Justitie aan het adres Prins Clauslaan 60 te (2595 AJ) Den Haag;

MET AANZEGGING DAT:

- a. deze dagvaarding strekt tot het instellen van collectieve vorderingen jegens de gedaagde, eiseres is op straffe van niet-ontvankelijkheid verplicht deze dagvaarding aan te tekenen in het centraal register voor collectieve acties als bedoeld in artikel 3:305a, lid 7 BW;
- b. de rechtbank procesregels heeft vastgesteld. In de procesregels staat onder meer hoe u stukken in het geding moet brengen. Gedaagde partij wordt verzocht uiterlijk 48 uur voor de zitting (rekening houdend met uitsluitend werkdagen) zowel per post als per e-mail (akg.rb.den.haag@rechtspraak.nl) een conclusie van antwoord/schriftelijke reactie op de dagvaarding toe te zenden. De procesregels kunt u vinden in de last die met deze dagvaarding is betekend.
- c. indien een gedaagde niet in persoon of vertegenwoordigd door een advocaat op de terechtzitting verschijnt en de voorgeschreven termijnen en formaliteiten in acht zijn genomen, de rechter verstek tegen die gedaagde zal verlenen en de hierna omschreven vordering zal toewijzen, tenzij deze hem onrechtmatig of ongegrond voorkomt;
- d. bij verschijning in het geding van de gedaagde een griffierecht zal worden geheven, te voldoen binnen vier weken te rekenen vanaf het tijdstip van verschijning;
- e. de hoogte van de griffierechten is vermeld in de meest recente bijlage behorend bij de Wet griffierechten burgerlijke zaken, die onder meer is te vinden op de website: www.kbvg.nl/griffierechtentabel;
- f. van een persoon die onvermogen is, een bij of krachtens de wet vastgesteld griffierecht voor onvermogenen wordt geheven, indien hij op het tijdstip waarop het griffierecht wordt geheven heeft overgelegd:
  - 1^e een afschrift van het besluit tot toevoeging, bedoeld in artikel 29 van de Wet op de rechtsbijstand, of indien dit niet mogelijk is ten gevolge van omstandigheden die redelijkerwijs niet aan hem zijn toe te rekenen, een afschrift van de aanvraag, bedoeld in artikel 24, tweede lid, van de Wet op de rechtsbijstand, dan wel;
  - 2^e een verklaring van het bestuur van de raad voor rechtsbijstand, bedoeld in artikel 7, derde lid, onderdeel e, van de Wet op de rechtsbijstand waaruit blijkt dat zijn

inkomen niet meer bedraagt dan de inkomens bedoeld in de algemene maatregel van bestuur krachtens artikel 35, tweede lid, van die wet;

1. INLEIDING

1. Gedaagde (“**de donor**”) heeft naar eigen zeggen 550 donorkinderen verwekt. Waarschijnlijk ligt het werkelijk aantal donorkinderen vele malen hoger. De donor heeft gedoneerd bij 11 Nederlandse klinieken en verschillende klinieken in het buitenland. Ook zoekt hij contact met wensouders via (online) platforms en sociale media. Daarbij misleidt hij de wensouders, door te zeggen dat hij slechts enkele donorkinderen heeft.
2. Het maximum dat klinieken hanteren – 25 kinderen of 12 gezinnen per spermadonor – is door de donor ruimschoots overschreden en hij heeft honderden wensouders misleid. Zijn handelswijze is verwerpelijk en schadelijk, gezien de wetenschappelijk onderbouwde kans op inteelt, incest en negatieve psychosociale gevolgen voor donorkinderen.
3. In kort geding vorderen eisers dat de donor wordt verboden om semen te doneren aan nieuwe wensouders en dat hij een verbod krijgt om nieuwe wensouders te benaderen of te werven.¹ Ook vorderen eisers dat de donor een lijst verstrekt met de klinieken waar hij reeds heeft gedoneerd en deze klinieken aanschrijft met het verzoek het opgeslagen semen te vernietigen. Hiermee beogen eisers te bereiken dat de schadelijke gevolgen van het handelen van de donor zoveel mogelijk worden beperkt.
4. Stichting Donorkind (“**Stichting Donorkind**”) stelt deze rechtsvordering in als belangenbehartiger ex art. 3:305a BW. Stichting Donorkind is opgericht in 2007 en komt sindsdien op voor de belangen van donorkinderen en hun ouders en wensouders. Stichting Donorkind wil haar doelen onder meer bereiken door het voeren van rechtszaken. De statuten van Stichting Donorkind en het uittreksel van de Kamer van Koophandel worden als **productie 1** overgelegd.
5. Eiseres 2 (“**Eva**”) is één van de gedupeerde ouders. Ze heeft de kantonrechter te Rotterdam op 1 maart 2023 verzocht een machtiging af te geven waarmee zij namens haar minderjarige kind Eiser 3 (“**Max**”) kan procederen (**productie 2**).
6. Om de kans op vergeldingsacties en intimidatie te verkleinen wordt de woonplaats van Eva en Max in deze dagvaarding niet vermeld. Nu de donor op 1 maart 2023 via Whatsapp richting Eva heeft gereageerd op een brief die namens eisers was verstuurd (**productie 3**), is duidelijk dat bij de donor geen misverstand bestaat over de identiteit van Eva en Max en is hij door het ontbreken van de woonplaats niet benadeeld of geschaad in zijn belangen ex art. 66 lid 1 Rv of art. 122 lid 1 Rv.²

---

¹ Uitgezonderd zijn ouders bij wie de donor reeds één of meerdere kinderen heeft verwekt, zie hoofdstuk 8.

² HR 18 december 2020, ECLI:NL:HR:2020:2101

7. In deze dagvaarding zullen eisers de volgende onderwerpen bespreken en toelichten.

Inhoudsopgave

1. INLEIDING

2. ACHTERGROND VAN HET GESCHIL

2.1. Inseminaties via klinieken

2.2. Thuisinseminatie

2.3. Motivatie

3. ONTVANKELIJKHEID STICHTING DONORKIND

3.1. Art. 1018c lid 1 sub b Rv

3.2. Art. 1018c lid 1 sub c Rv

3.3. Art. 1018c lid 1 sub d Rv

3.4. Art. 1018c lid 1 sub e Rv

4. EVA EN MAX

5. MAXIMUMAANTAL: RICHTLIJNEN, EVALUATIES, ONDERZOEK, POLITIEK

5.1. Richtlijnen

5.2. Wetsevaluaties

5.3. Wetenschappelijke publicaties

5.4. Kamervragen

5.5. Wetsvoorstel

6. GEVOLGEN VAN HET HANDELEN VAN DE DONOR

7. GRONDSLAG VAN DE VORDERING

7.1. Onrechtmatig handelen jegens donorkinderen

7.2. Onrechtmatig handelen jegens wensouders, ouders en Eva

7.3. Overeenkomst met Eva

7.4. Overeenkomst met Max

7.5. Zaakwaarneming jegens Eva

7.6. Mensenrechtenschending jegens donorkinderen

8. TOELICHTING VAN DE VORDERING

8.1. Geboden en verboden

8.2. Dwangsom en controle

9. VERWEREN

10. SPOEDEISEND BELANG

11. BEVOEGDHEID

MITSDIEN

2. ACHTERGROND VAN HET GESCHIL

8. Op basis van berichten in de media die gebundeld als **productie 4** worden ingebracht – waarbij de donor bijtijds onder een andere naam wordt omschreven – en op basis van uitlatingen van de donor zelf kan het volgende beeld worden geschetst van zijn handelwijze.

2.1. Inseminaties van de donor via klinieken

9. In augustus 2017 blijkt dat een spermadonor minstens 102 kinderen heeft verwekt via minstens elf klinieken. Na een tip van een groep moeders komt de Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (vanaf nu: “NVOG”) deze man op het spoor. Het Ministerie van Volksgezondheid laat een analyse maken van het aantal verwekte nakomelingen, waarop blijkt dat hij tussen 2007 en 2017 minstens 102 kinderen heeft verwekt via verschillende klinieken.³
10. De donor verbreekt hiermee volgens de NVOG het getekende contract en de algemene voorwaarden van spermabanken dat je maar op één plek mag doneren.⁴ Ook heeft hij het door de beroepsgroepen opgestelde maximum van 25 kinderen per donor omzeild. De NVOG vraagt klinieken per direct te stoppen met het gebruik van sperma van deze donor.⁵ Klinieken geven hier gehoor aan: alleen ouders die al een kind van hem hadden mogen zijn sperma gebruiken voor een volgende zwangerschap.⁶
11. Sinds 1992 geldt als voorwaarde voor donatie dat een spermadonor niet gelijktijdig elders doneert, omdat anders niet kan worden gevolgd hoeveel zwangerschappen door deze spermadonor tot stand komen. De kliniek heeft de plicht zich te houden aan het maximumaantal te verwekken kinderen per spermadonor (**productie 5**, p. 19). Klinieken vragen een aspirant-donor of hij eerder spermadonor is geweest (**productie 6**). Een spermadonor moet worden geweigerd als dit het geval is.⁷ Een spermadonor dient een overeenkomst te tekenen, waarbij hij verklaart dat hij geen spermadonor is in een ander centrum en zich in de toekomst niet zal aanbieden via internet of andere kanalen en verklaart dit in het verleden niet te hebben gedaan (**productie 7**).
12. De donor geeft in krantenartikelen toe dat hij bewust heeft gehandeld en heeft gelogen:

---

³ Berichtgeving RTL Nieuws d.d. 9 februari 2021 (**productie 4.1**),

⁴ Berichtgeving NOS d.d. 19 augustus 2017 (**productie 4.2**),

⁵ Berichtgeving RTL Nieuws d.d. 19 augustus 2017 (**productie 4.3**),

⁶ Berichtgeving AD d.d. 1 oktober 2019 (**productie 4.4**),

⁷ Kamerstukken II 2020-2021, 35 870, nr. 3 (MvT), p. 11

“Vaak wordt er niet specifiek gevraagd of je ook bij andere klinieken doneert. En als ze het wel vragen, zeg je gewoon 'nee'. (...) Als ik bij de ene kliniek klaar was, ging ik naar de volgende”⁸

“Als ik helemaal eerlijk was geweest, hadden ze mij niet gekozen als donor”⁹

13. Later blijkt dat deze donor ook jarenlang bij buitenlandse klinieken heeft gedoneerd. Een facebookbericht van juni 2017 vermeldt dat de donor in juni 2017 heeft gedoneerd in het BioTexCom Center for Human Reproduction in Oekraïne.¹⁰
14. Daarnaast staat hij in ieder geval tussen 2015 en 2018 geregistreerd in de Deense spermabank Cryos, onder een valse naam “Ruud”. Deze spermabank hanteert geen maximumaantal kinderen per spermadonor en heeft semen toegestuurd naar privéadressen. De directeur van Cryos bevestigt aan het Algemeen Dagblad dat de donor in meerdere landen donorkinderen heeft maar wil niet zeggen hoeveel. Een spermadonor moet bij aanmelding verklaren dat hij niet in andere klinieken doneert en dat zou de donor hebben gedaan. De directeur geeft aan dat de donor niet was geaccepteerd als ze dit hadden geweten.¹¹
15. Over het aantal kinderen geeft de donor zelf op Facebook aan (**productie 8**):

“Cryos never informs their donors about pregnancies. I highly doubt that they conceived hundreds of kids. I am counting more on 40-50. I went to Copenhagen once a month for 4 days for a few days. So that’s $12 \times 4 = 36$ donations a year. Taking in account that shipping sperm loses a lot of its quality and not every donation is a success.”

16. 12 maal 4 is geen 36 maar 48. Omdat de donor ca. 4 jaar actief is geweest heeft hij ca. 200 donaties in totaal gedaan. Per donatie kunnen ca. 15 rietjes worden gevuld en er is een succespercentage van ca. 15% (**productie 9**). Er kan worden berekend dat de donor via Cryos ($200 \times 15 \times 15\% =$) ca. 450 kinderen zal hebben verwekt.

2.2. Thuisinseminaties

17. Daarnaast blijkt de donor zich ook in de privésfeer aan te bieden als spermadonor, waarbij nogmaals vele tientallen kinderen zijn verwekt.¹²
18. Hij biedt zich via sociale media aan als donor via verschillende namen en accounts en met behulp van foto’s van zijn donorkinderen. In ieder geval – maar niet uitsluitend –

---

⁸ Berichtgeving AD d.d. 20 augustus 2017 (**productie 4.5**)

⁹ Berichtgeving AD d.d. 1 oktober 2019 (**productie 4.6**)

¹⁰ Berichtgeving New York Times 1 februari 2021 (**productie 4.7**)

¹¹ Berichtgeving AD d.d. 1 oktober 2019 (productie 4.6)

¹² Berichtgeving AD d.d. 19 augustus 2017 (**productie 4.8**)

middels de volgende platforms via het Facebook-account Thản Dønå in de Duitse groepen “Samenspender”, “Samenspender per Bechermethode”, de Italiaanse groepen “Donatori di sperma in Toscana e Italia”, “Donatori di seme italiani”, “Donatori di semi Lombardia”, “Gruppo di donatori di semi aiuto alla vita”, “Donatori sperma Italia”, en de groep “Sperm Donor/ivf”. Via het facebook-account “[naam]” in de Nederlandse groep “Spermadonor aangeboden”, “Spermadonor gratis aanbieden en vinden”, in de Belgische groep “Spermadonoren aangeboden België” en in de groepen “Sperm donation”, “World wide sperm donation” en “Miracle free sperm donors worldwide”. Ook beheert hij de facebook-groepen “Samenspender per Bechermethode” en “Donatori di seme italiani” (**productie 10**).

19. Daarnaast plaatst hij advertenties op betaalde en onbetaalde ontmoetingsplatforms voor mensen met een kinderwens (**productie 11**): in ieder geval op Iersamenspender4you.com, spendesperma.com, Co-parentMatch, Onewish, bamman.nl, Pride Angel, verlangennaareenkind.nl, wunschkind4you.com.
20. Hij vermeldt zijn werkelijke aantal donorkinderen niet. Op het facebook-account van [naam] en zijn Youtube-kanaal wordt het beeld geschetst van een man die veel reist, muziek maakt en tutorials geeft over cryptovaluta, aandelen en investeringen en veel bezig is met familie (**productie 12**).
21. Er volgt een ontmoeting met de wensmoeder, waarbij de donor vertelt dat hij vrouwen wil helpen om hun kinderwens in vervulling te laten gaan, nadat hij bij een bevriend stel heeft gezien wat de impact is van onvruchtbaarheid. Ook zegt hij dat hij een klein aantal donorkinderen heeft.
22. Als de wensouder besluit een kind te willen van de donor, wordt doorgaans een “donorovereenkomst” gesloten, die dient als bewijs dat de donor geen juridisch ouder is van het kind en zodoende geen (alimentatie)verplichtingen en/of (omgangs)rechten heeft.
23. De wensouder vergoedt reiskosten en een soa-test. De donor komt rond de eisprong thuis of in een hotel langs om het zaad te produceren, waarna de wensmoeder zichzelf insemineert. Dit kan enkele keren worden herhaald, tot de wensmoeder zwanger is. Doorgaans vindt geen seksuele gemeenschap plaats, waardoor er geen juridisch ouderschap ontstaat.
24. Via zijn online-activiteiten blijkt de donor in ieder geval via 8 websites in Duitsland, Italië en Nederland actief te zijn (geweest). Er zijn moeders van zijn kinderen in Australië, Italië, Servië, Oekraïne, Duitsland, Polen, Hongarije, Zwitserland, Roemenië,

Denemarken, Zweden, Mexico en de Verenigde Staten.¹³ Daarnaast heeft hij in ieder geval kinderen in Spanje.

25. Via Whatsapp heeft de donor erkend ook te hebben gedoneerd Oostenrijk, Frankrijk, Canada, Kenia, Argentinië (productie 8).
26. In februari 2021 geeft de donor aan precies te weten hoeveel kinderen hij heeft verwekt omdat hij alle geboortes in binnen- en buitenland bijhoudt: 250 kinderen in ongeveer 100 gezinnen over de hele wereld.¹⁴ In maart 2021 spreekt hij over 275 kinderen.¹⁵ In juni 2021 schrijft hij op zijn facebookprofiel 350 kinderen te hebben, wat hij via WhatsApp erkent (productie 8). Recent heeft hij aangegeven 550 kinderen te hebben verwekt (productie 8). Nederlandse moeders hebben in 2021 reeds 234 kinderen in het vizier.¹⁶ Omdat de donor aanvankelijk niet wilde aangeven hoeveel kinderen hij had,¹⁷ hij minstens 102 kinderen via Nederlandse klinieken heeft, ca. 450 kinderen via Cryos kan hebben en daar de donorkinderen uit privé-inseminaties nog bij moeten worden opgeteld, is het zeer de vraag of het aantal van 550 volledig is.
27. Stichting Donorkind schat in 2021 dat de donor, gezien zijn patroon van kliniek- en privé-donaties na 14 jaar doneren in theorie tussen de 800 en 1.000 kinderen kan hebben.¹⁸

2.3. Motivatie

28. De donor is niet van plan te stoppen met doneren. Over zijn motivatie geeft hij aan:

“Het is mooi iets te kunnen betekenen voor anderen. Ik had voor mijn gevoel al veel bereikt in mijn leven en voelde dat ik iets wilde doen dat niet per definitie voor mijzelf was. Het leek me ook ontzettend leuk als de kinderen en ouders uiteindelijk contact met elkaar zouden krijgen, als in een grote familie.’ (...) Wel beaamt hij dat de drang zich voort te planten een rol speelt bij zijn motivatie. ‘Ik denk dat alle donoren, evenals ik, het idee van meer nageslacht als positief ervaren.’ ”¹⁹

---

¹³ Berichtgeving New York Times d.d. 1 februari 2021 (productie 4.7)

¹⁴ Berichtgeving RTL Nieuws d.d. 9 februari 2021 (productie 4.1)

¹⁵ Berichtgeving Volkskrant d.d. 20 maart 2021 (productie 4.10)

¹⁶ Berichtgeving Follow the Money d.d. 8 december 2021 (**productie 4.9**). Inmiddels is het aantal opgelopen tot 287.

¹⁷ Berichtgeving AD d.d. 1 oktober 2019 (productie 4.6)

¹⁸ Berichtgeving Volkskrant d.d. 20 maart 2021 (**productie 4.10**), New York Times d.d. 1 februari 2021 (productie 4.7).

¹⁹ Berichtgeving Volkskrant d.d. 20 maart 2021 (productie 4.10)

29. Ook geeft hij toe dat hij tegen wensouders heeft gelogen over het aantal kinderen dat hij heeft verwekt.²⁰
30. Daarnaast erkent hij dat hij contact met het kind stopt als de moeder commentaar levert op zijn handelswijze:

“Wanneer je kritiek hebt op zijn handelen, zet hij je op het strafbankje en wil hij je niet meer zien. Waarmee hij eigenlijk je kind straft. Jonathan reageert per mail. Hij benadrukt dat hij met honderden ouders contact heeft en velen regelmatig bezoekt. ‘De kritiek van een aantal wraaklustige moeders heeft mij doen beslissen geen contact meer te onderhouden. Daar ben ik vrij in. Ik straf daarmee het kind niet. Dat hebben de moeders zelf gedaan.”²¹

31. Over de vraag of hij nog actief is als donor, geeft de donor in de loop der tijd verschillende antwoorden. Zo zegt hij meermaals dat hij alleen moeders helpt die een tweede kind willen.²²

“De donor is inmiddels van verschillende sites verwijderd. Zelf zegt hij zich sinds de ophef twee jaar geleden niet meer aan te bieden als donor. Hij helpt alleen nog vrouwen die al een kind van hem hebben en voor een nieuwe zwangerschap gaan. Toch heeft hij op sommige sites recent nog ingelogd en foto’s van zijn donorkinderen geplaatst.”²³

32. Moeders vertrouwen de donor niet meer.²⁴
33. De donor verklaart via sociale media in strijd met de waarheid dat hij alleen wensouders ‘helpt’ door een 2^e of 3^e kind en geen nieuwe wensouders meer benadert. Ook hint hij erop meer te gaan doneren als er media-aandacht komt (productie 8).
34. In maart 2021 zegt de donor:

“Jonathan zelf meldt bovendien dat hij ‘weer een boel aanvragen’ heeft gekregen, sinds onder andere The New York Times begin februari over hem

---

²⁰ Berichtgeving RTL Nieuws d.d. 9 februari 2021 (productie 4.1), Follow the Money 8 december 2021, productie 4.9, Volkskrant d.d. 20 maart 2021 (productie 4.10).

²¹ Berichtgeving Follow the Money d.d. 8 december 2021, productie 4.9.

²² Berichtgeving Hart van Nederland d.d. 2 februari 2021 (**productie 4.11**), RTL Nieuws d.d. 9 februari 2021 (productie 4.1), Berichtgeving AD d.d. 1 oktober 2019 (productie 4.6)

²³ Berichtgeving AD d.d. 1 oktober 2019 (productie 4.6)

²⁴ Berichtgeving Ouders van Nu d.d. 23 december 2021 (**productie 4.12**).

publiceerde. Hij zegt voorlopig te blijven doneren. Aan stoppen zou hij pas denken als hij een relatie krijgt.”²⁵

In december 2021 geeft de donor aan:

“Jonathan doneert nog steeds en is niet van plan te stoppen, ook omdat meerdere moeders een tweede kind van hem zouden willen. Op zijn afgeschermdde Facebook-pagina vragen tientallen vrouwen nog altijd of ze hem een dm mogen sturen. Keer op keer antwoordt hij enthousiast: ‘Ja hoor!’”²⁶

35. Vanaf de zomer van 2020 heeft de donor een relatie. In september 2022 eindigt deze relatie.
36. De donor is niet de enige, in Nederland zouden nog drie massadonoren actief zijn.²⁷ Ook in het buitenland is het geen onbekend fenomeen.²⁸ Er bestaat een competitie tussen massadonoren over de vraag wie de meeste kinderen kan verwekken.²⁹

3. ONTVANKELIJKHEID STICHTING DONORKIND

37. Op grond van art. 3:305a BW kan een stichting met volledige rechtsbevoegdheid een rechtsvordering instellen die strekt tot de bescherming van algemene belangen of de collectieve belangen van andere personen, voor zover die stichting deze belangen op grond van haar statutaire doelstelling behartigt.
38. Art. 1018c lid 1 Rv schrijft voor aan welke eisen een collectieve vordering in kort geding moet voldoen. De andere vereisten van titel 14A Rv zijn in kort geding niet van toepassing (art. 1018b lid 1 Rv). Daarnaast gelden de vereisten van art. 1018c lid 1 Rv in kort geding slechts ‘in beginsel’.³⁰
39. Daarnaast gelden er op grond van art. 3:305a lid 6 BW minder eisen wanneer een rechtsvordering wordt ingesteld met een ideëel doel. Een rechtsvordering kan in dat geval ontvankelijk worden verklaard zonder dat aan de vereisten van lid 2 en 5 is voldaan.³¹ Van een ideëel doel is in dit geval sprake; het voorkomen van de schadelijke

---

²⁵ Berichtgeving Volkskrant d.d. 20 maart 2021 (productie 4.10)

²⁶ Berichtgeving Follow the Money d.d. 8 december 2021, productie 4.9.

²⁷ Berichtgeving Volkskrant d.d. 20 maart 2021 (productie 4.10)

²⁸ Berichtgeving Follow the Money d.d. 8 december 2021, productie 4.9.

²⁹ Berichtgeving Volkskrant d.d. 20 maart 2021 (productie 4.10)

³⁰ Memorie van Toelichting van de Wet Afwikkeling van Massaschade in een Collectieve Actie, TK 2016-2017, 34608, nr. 3, p. 34.

³¹ Vergelijk rechtbank Amsterdam 28 oktober 2020, ECLI:NL:RBAMS:2020:5271, r.o. 5.10, rechtbank Midden-Nederland 2 juni 2021, ECLI:NL:RBMNE:2021:2142 (stichting BREIN), rechtbank Den Haag 2 juni 2021, zaaknr. C/09/588600/HA ZA 20-181, <https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/RBDHA-tussenvonnis-collectieve-vordering-de-staat-der-nederlanden-ministerie-van-volksgezondheid-welzijn-en-sport.pdf>

gevolgen van massadonatie door de donor. Stichting Donorkind is een non-profitorganisatie die geen commerciële doelen nastreeft en – nu en in de toekomst – geen financieel belang heeft bij onderhavige procedure.

40. Eisers wijzen erop dat de ontvankelijkheidseisen zijn ingegeven door kritiek op ad hoc ingestelde organisaties die ten behoeve van één specifieke rechtsvordering zijn opgericht of op commerciële organisaties, en niet zozeer zien op bestaande belangenbehartigers die reeds een lange staat van dienst hebben,³² zoals Stichting Donorkind.
41. De vereisten van art. 1018c lid sub b t/m e Rv worden hieronder besproken. Aan het vereiste van art. 1018c lid 1 sub a Rv om de gebeurtenissen waarop de vordering betrekking heeft te omschrijven wordt in andere gedeelten van deze dagvaarding, waaronder hoofdstuk 2 en 4, voldaan.

3.1. Personen tot bescherming van wier belangen vordering strekt (1018c lid 1 sub b Rv)

42. De vordering in deze procedure behelst een verbod voor de donor om nieuwe wensouders te benaderen, werven en/of te insemineren en het aanschrijven van de klinieken waar zijn semen is opgeslagen met het verzoek dit te vernietigen.
43. Deze vordering strekt allereerst tot bescherming van de collectieve belangen van de huidige donorkinderen van de donor. Zoals in hoofdstuk 4 zal worden uiteengezet worden zij blootgesteld aan het risico op inteelt, incest en negatieve psychosociale gevolgen. Het dient zoveel mogelijk te worden voorkomen dat de donorkinderen van de donor onderdeel uitmaken van een groot en groeiend verwantschapsnetwerk. Ook het collectieve belang van nakomelingen van de huidige donorkinderen van de donor, die gebaat zijn bij minimalisering van de kans op inteelt, incest en negatieve psychosociale gevolgen, wordt door de vordering beschermd.³³
44. Ook de collectieve belangen van de ouders van deze donorkinderen worden beschermd door deze vordering, omdat ook zij erbij zijn gebaat dat het risico op inteelt, incest en negatieve psychosociale gevolgen van hun kinderen wordt beperkt. Daarnaast kunnen zij zelf negatieve psychosociale gevolgen en een gevoel van machteloosheid ondervinden omdat hun kinderen deel uitmaken van een groot en groeiend verwantschapsnetwerk. Tenslotte zijn deze vrouwen veelal voorgelogen en/of misleid, omdat de donor niet transparant is geweest tegen klinieken en tegen wensouders over het aantal donorkinderen. De ouders van de donorkinderen van de donor hebben er belang bij dat de gevolgen van deze misleiding beperkt blijven.

---

³² Memorie van Toelichting van de Wet Afwikkeling van Massaschade in een Collectieve Actie, TK 2016-2017, 34608, nr. 3, p. 18, zie ook hierover de Rechtbank Amsterdam 13 juli 2022, ECLI:NL:RBAMS:2022:4035

³³ Belangen van toekomstige generaties kunnen op grond van art. 3:305a BW in rechte worden betrokken als collectief belang, zie bijvoorbeeld rechtbank Den Haag 26 mei 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:5337 (Shell)

45. Daarnaast worden de collectieve belangen van wensouders beschermd door deze vordering. Dit zijn ouders die een spermadonor zoeken. De vordering strekt tot bescherming van hun belangen, omdat hiermee wordt voorkomen dat de donor hen zonder juridische gevolgen kan benaderen, misleiden en (laten) insemineren, wat kan leiden tot de gevolgen zoals die in voorgaand randnummer zijn omschreven.
46. Ten slotte strekt de vordering tot bescherming van het algemeen belang om zoveel mogelijk te voorkomen dat zich inteelt en incest voordoen onder donorkinderen en onder hun nageslacht.³⁴ Ook strekt de vordering tot bescherming van het algemeen belang om massadonatie en de schadelijke gevolgen daarvan te voorkomen.

3.2. Gemeenschappelijkheid feitelijke en rechtsvragen (1018c lid 1 sub c Rv)

47. De feitelijke vragen en rechtsvragen zijn grotendeels gemeenschappelijk. De rechtsvraag is – samengevat – de vraag of de gevorderde geboden en verboden gerechtvaardigd zijn gezien de (potentiële) schadelijke gevolgen van het gedrag van de donor. Hiermee legt Stichting Donorkind in feite één centrale rechtsvraag voor.
48. Wat betreft de collectieve belangen zullen de (potentiële) schadelijke gevolgen voor de verschillende donorkinderen, hun ouders en wensouders veelal dezelfde zijn. Hierdoor zijn de te beschermen belangen dezelfde. Wat betreft het algemeen belang om inteelt en incest zoveel mogelijk te voorkomen is de rechtsvraag of dit belang de gevorderde geboden en verboden rechtvaardigt ook gemeenschappelijk.

3.3. Ontvankelijkheid ex art. 3:305a BW (1018c lid 1 sub d Rv)

49. Ingevolge art. 1018 lid 1 sub d Rv moet worden omschreven op welke wijze is voldaan aan de ontvankelijkheidseisen van art. 3:305a lid 1 t/m 3 BW, of van de gronden waarop lid 6 van dat artikel van toepassing is. Zoals hierboven is uiteengezet is lid 6 van toepassing.

Belangen worden ingevolge de statuten behartigd en zijn voldoende gewaarborgd (3:305a lid 1 BW)

50. Een stichting kan een rechtsvordering instellen die strekt tot bescherming van gelijksoortige belangen van andere personen, voor zover zij deze belangen ingevolge haar statuten behartigt en deze belangen voldoende zijn gewaarborgd. Dit is bij Stichting Donorkind het geval voor de onder hoofdstuk 3.1 opgesomde belangen.

---

³⁴ Belangen van toekomstige generaties kunnen op grond van art. 3:305a BW in rechte worden betrokken als algemeen belang, zie bijvoorbeeld rechtbank Den Haag 24 juni 2015, ECLI:NL:RBDHA:2015:7145 (Urgenda), r.o. 4.8.

51. Deze belangen worden ingevolge de statuten van Stichting Donorkind behartigd. Blijkens haar statuten heeft Stichting Donorkind als doel het behartigen van de belangen van donorkinderen en daarnaast de belangen van hun ouders, wensouders en donoren. Stichting Donorkind tracht haar doelen onder meer te verwezenlijken door het hanteren van verschillende juridische instrumenten zoals het adviseren bij wet- en regelgeving, het voeren van klachtenprocedures en betrokkenheid bij en het voeren van juridische procedures (productie 1, art. 2).
52. Deze belangen zijn ook voldoende gewaarborgd door Stichting Donorkind. Stichting Donorkind heeft de kennis, kunde en ervaring om in en buiten rechte op te komen voor de belangen van donorkinderen, hun ouders en wensouders, die individueel slecht in staat zijn om collectieve problemen aan te kaarten. Ze zijn gebaat bij de vordering.
53. Tweede Kamerleden en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (“VWS”) zien Stichting Donorkind als belangrijke bron van informatie over donorconceptie en de belangen en wensen van donorkinderen. Brieven, uitspraken en inschattingen van Stichting Donorkind vormen aanleiding voor:
- Reacties van de minister van VWS;³⁵
  - Kamervragen;³⁶
  - Vragen en suggesties van Tweede Kamerleden aangaande wetswijzigingen.³⁷
54. Stichting Donorkind is een vaste gesprekspartner van het Ministerie van VWS.³⁸ Toen recent vanuit de Tweede Kamer werd gevraagd hoe om te gaan met zaken van massadonatie antwoordde de minister van VWS:
- “Over hoe de ondersteuning van deze donorkinderen het best vorm kan krijgen ben ik in gesprek met de relevante partijen, zoals Stichting donorkind en Fiom.”³⁹
55. Stichting Donorkind is reeds geruime tijd betrokken bij rechtszaken. Zo steunde Stichting Donorkind met Defence for Children de rechtszaak die donorkinderen uiteindelijk met succes voerden tegen inseminatiearts Jan Karbaat, om hun DNA met hem te vergelijken⁴⁰ (**productie 13**). Stichting Donorkind was op de achtergrond in een

---

³⁵ Brief van minister van VWS 29 juni 2016 naar aanleiding van brief van Defence for Children en Stichting donorkind, TK 2015-2016, 29964, nr. 16

³⁶ Kamervragen Tellegen aan minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 2022Z02725, 13 februari 2022, Kamervragen Dik-Faber aan Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, TK 2020-2021, nr. 2414

³⁷ TK 2021-2022, 35.870, nr. 9, p. 4, 5, 19.

³⁸ TK 2016-2017, 30 486, nr. 16

³⁹ TK 2021-2022, 35.870, nr. 10, p. 54-55.

⁴⁰ Rechtbank Rotterdam 13 februari 2019, ECLI:NL:RBROT:2019:1050

adviserende rol betrokken bij twee zaken die verschillende donorkinderen uiteindelijk met succes voerden om de identiteitsgegevens van hun donorvaders te verkrijgen⁴¹ (**productie 14**).

56. Stichting Donorkind vervult daarnaast een belangrijke rol in het publieke debat over spermadonatie en de belangen van de daarbij betrokken partijen. Dat blijkt uit een lijst met media-optredens van (bestuursleden van) Stichting Donorkind uit 2022 (**productie 15**).
57. Ook in de medische sector wordt Stichting Donorkind gezien als autoriteit betreffende spermadonatie en de belangen van de betrokkenen. Verschillende medische instellingen verwijzen patiënten in geval van vragen door naar Stichting Donorkind: in ieder geval het UMCG, Haaglanden MC en Fertiliteitscentrum Voorburg (**productie 16**).
58. Ook specifiek aangaande massadonatie behartigt Stichting Donorkind de belangen van donorkinderen, ouders en wensouders. Stichting Donorkind heeft in de afgelopen jaren meermaals aandacht gevraagd voor de problematiek van massadonatie in het algemeen en van de donor in het bijzonder.⁴² Toen naar aanleiding van berichten over massadonatie door de donor Kamervragen werden gesteld werd Stichting Donorkind hierbij meermaals geciteerd.⁴³

Geen winstoogmerk, nauwe band en overleg (3:305a lid 3 BW)

59. Stichting Donorkind voldoet daarnaast aan de vereisten van art. 3:305a, derde lid BW, omdat de bestuurders geen rechtstreeks of middellijk winstoogmerk hebben.
60. Het vereiste uit art. 3:305a lid 3 BW dat de vordering een voldoende nauwe band met de Nederlandse rechtssfeer moet hebben is in strijd met artt. 4 en 18 VWEU.⁴⁴ Zie ook de hoofdregel van art. 4 van Verordening (EU) nr. 1215/2012 (Brussel Ibis), dat de rechter van de woonplaats van gedaagde bevoegd verklaart. Overigens is er een voldoende nauwe band met de Nederlandse rechtssfeer, nu de donor woonachtig is in Nederland, de Nederlandse nationaliteit heeft en gestart is met doneren bij minimaal elf Nederlandse klinieken en in Nederland minimaal 102 kinderen van hem zijn verwekt. Daarbij komt dat Stichting Donorkind in Nederland is gevestigd.

---

⁴¹ Rechtbank Gelderland 24 maart 2021, ECLI:NL:RBGEL:2021:1388, rechtbank Den Haag 2 juni 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:5461

⁴² Berichtgeving RTL Nieuws d.d. 9 februari 2021 (productie 4.1), AD d.d. 1 oktober 2019 (productie 4.4), AD d.d. 1 oktober 2019 (productie 4.6), Volkskrant d.d. 20 maart 2021 (productie 4.10)

⁴³ Kamervragen Dik-Faber aan Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, TK 2020-2021, nr. 2414

⁴⁴ Zie overwegingen hieromtrent door rechtbank Midden-Nederland 2 juni 2021, ECLI:NL:RBMNE:2021:2142, R. Dufour, Over de dam die een claimtsunami moet gaan tegenhouden: de scope rule en zijn (on)verenigbaarheid met Europees bevoegdheidsrecht, Ondernemingsrecht 2019/169, afl. 17, p. 951-956 en C.G. van der Plas, De collectieve actie 2.0 in grensoverschrijdende zaken: het territoriaal ontvankelijkheidsvereiste onder de loep, NIPR 2019/406, afl. 3, p. 537-552.

61. Stichting Donorkind heeft voldoende getracht het gevorderde door het voeren van overleg te bereiken door de donor op 1 maart 2023 en 13 maart 2023 een sommatie te sturen, waarop hij heeft laten weten niet in te stemmen met de eisen (**productie 17**).

3.4. Exclusieve belangenbehartiger (1018c lid 1 sub e Rv)

62. De dagvaarding dient de gegevens te vermelden die de rechter in staat stelt om een Exclusieve Belangenbehartiger aan te wijzen voor het geval andere collectieve vorderingen worden ingesteld. Stichting Donorkind verwijst in dezen naar hetgeen onder hoofdstuk 3.3.1 is aangevoerd.

4. EVA EN MAX

63. Eva heeft van jongs af aan de wens om moeder te worden. Vanaf het moment dat ze ca. 30 jaar is wordt de wens sterker en voordat haar vader overlijdt in medio 2017, bespreekt zij met hem en haar moeder haar kinderwens en neemt zich voor om als bewust alleenstaande moeder te proberen om een kind te krijgen.
64. Eva besluit zelf op zoek te gaan naar een zaaddonor en geen gebruik te maken van een kliniek. Ze is reeds 33 jaar oud en de wachtlijsten voor inseminatieklinieken kunnen enkele jaren bedragen. Ook heeft een zaaddonor bij inseminatie middels een kliniek het recht om anoniem te worden als hij hier zwaarwegende belangen voor heeft (zie art. 3 lid 2 Wet Donorgegevens Kunstmatige Bevruchting), en Eva wilde de garantie dat haar kind zou kunnen weten wie de biologische vader is. Zij wilde een vader op afstand voor haar kind, waar het kind bij terecht zou kunnen als het de genen wilde leren kennen. Daarnaast waren er verschillende misstanden bij klinieken bekend zoals arts Jan Karbaat die zijn eigen zaad gebruikte, en overschrijdingen van het maximumaantal van 25 kinderen per donor bij verschillende klinieken.
65. In oktober 2017 maakt Eva een account aan bij One Wish, een ontmoetingsplatform voor mensen met een kinderwens (**productie 18**). Voor € 25 per jaar kan een profiel worden aangemaakt en kan de gebruiker op zoek naar een profiel van iemand die kan helpen aan de kinderwens te voldoen. Donoren dienen hun naam, leeftijd, baan, de periode waarin ze actief zijn als donor en het aantal donorkinderen aan te geven, en kunnen iets aangeven over zichzelf en hun motivatie om te doneren.
66. Eind oktober of begin november 2017 krijgt Eva, die op haar account heeft vermeld dat ze oriënterend is, een bericht van 'Jacob' via de chatfunctie van One Wish. Het profiel van de donor vermeldt op dat moment (**productie 19**):

Jacob (36)

Werkt voor een start-up in de deeleconomie

Bekende donor (nu via OneWish.nl) van 2007 tot heden

Aantal donorkinderen 'rond de tien'

"Toen ik 21 was, vertelde een collega dat hij onvruchtbaar is. Dat hakte erin. Een paar jaar later las ik een interview met spermadonoren. Dat vond ik zó bijzonder; dat je zoiets groots kon betekenen zonder zelf op de voorgrond te staan. Dit wilde ik ook. Maar niet via een kliniek, ik wil de mensen ontmoeten met wie ik iets aanga.

Op verschillende sites, zoals bam-man, plaatste ik oproepjes. Meteen zat de mailbox vol. Ik heb gereageerd op de berichten die het leukste overkwamen. Mijn oudste wordt bijna negen, de jongste is een paar maanden.

Hun ouders sturen af en toe foto's en updates, soms spreken we af. Maar ik ga niet naar verjaardagen, straks zijn ze teleurgesteld als ik een keer niet kan. Alle kinderen weten precies wie ik ben en hoe het zit, daardoor ervaren ze geen emotioneel gemis.

Als ik ooit zelf een gezin sticht, stop ik ermee; dan wil ik honderd procent voor mijn vriendin en kind gaan. En anders hou ik de richtlijn van spermaklinieken aan: tussen de 20 en 25 kinderen."

67. Omdat Eva in oktober 2017 moment nog overleg heeft met goede vriend [naam], reageert zij voor het eerst op 28 januari 2018 via de chatfunctie. Omdat ze de indruk krijgt dat 'Jacob' zeer bewust met het donorschap omgaat, in 10 jaar tijd rond de tien donorkinderen heeft verwekt en maximaal tussen de 20 en 25 kinderen wil, is Eva geïnteresseerd. Na enkele berichten via de chatfunctie wisselen zij nummers uit en corresponderen verder via Whatsapp.

68. Via WhatsApp vraagt Eva vrijwel direct hoeveel kinderen 'Jacob' heeft (**productie 20**):

03-02-2018 19:25 - Eva: Sinds wanneer doe je dit eigenlijk, vrouwen helpen met een kinderwens

03-02-2018 19:25 - Jacob: Sinds 2007

03-02-2018 19:25 - Jacob: De oudste word dit jaar alweer 10!

03-02-2018 19:27 - Jacob: niet van je stoel vallen he! :P

03-02-2018 19:27 - Eva: Haha nee nog niet

03-02-2018 19:28 - Eva: Zie je ze regelmatig

03-02-2018 19:28 - Eva: Hoeveel donor kinderen heb je eigenlijk

03-02-2018 19:28 - Jacob: Sommigen wel, anderen zijn wat bescheidener met het contact, vind ik ook prima hoor

03-02-2018 19:28 - Jacob: 12

03-02-2018 19:30 - Eva: En bij hoeveel moeders

03-02-2018 19:31 - Jacob: 8

03-02-2018 19:33 - Eva: Heb je ook een grens? Geen idee waar die ligt maar kan me voorstellen dat je op een dag een grens bereikt toch

03-02-2018 19:34 - Jacob: Ja heb ik eigenlijk al bijna bereikt voor mijzelf

03-02-2018 19:38 - Eva: Oh wow dan ben ik heel misschien net op tijd

03-02-2018 19:40 - Jacob: Ja het boek ging bijna dicht 😊

69. Op 4 maart 2018 spreken Eva en 'Jacob' af bij een hotel bij Wassenaar. Hier vertelt hij dat hij [naam] heet. Tijdens dit gesprek legt de donor uit waarom hij als donor is begonnen ('ervaring van een collega'), wat zijn motieven zijn ('mensen helpen') en dat hij zich wil houden aan het maximumaantal kinderen zoals dat in Nederlandse klinieken wordt gehanteerd.
70. Eva besluit dat ze verder wil met de sociaal, charismatisch en verstandig overkomende donor. Hierbij laat ze nadrukkelijk meewegen dat hij een overzichtelijk aantal donorkinderen heeft en maximaal 20-25 donorkinderen wil.
71. Op 7 april, 3 mei, 28 mei, 18 juli, 12 augustus, 8 september en 1 oktober 2018 vindt thuisinseminatie plaats bij Eva thuis.
72. Op 18 oktober 2018 blijkt Eva zwanger te zijn, op 19 juni 2019 wordt Max geboren.
73. Op 1 oktober 2019 ontdekt Eva dat 'Jacob' een massadonor is. Ze confronteert hem via WhatsApp met een artikel over een massadonor die de naam Jacob gebruikt en mede via OneWish adverteerde.⁴⁵ De donor ontkent aanvankelijk betrokkenheid, maar geeft dit later toe:

01-10-2019 15:43 - Eva: Ben je eeuwig dankbaar hoor maar om zo te liegen om je genen maar boort te zetten is niet oke

01-10-2019 15:43 - Eva: Had mij die keuze gegeven (...)

01-10-2019 15:53 - Jacob: Ik heb je oprecht willen helpen met jouw wens alleen ik ben over het aantal niet eerlijk geweest

01-10-2019 15:53 - Jacob: dat klopt

01-10-2019 16:01 - Eva: Nee en dat is schandalig want ik heb je er meerdere malen naar gevraagd! Denk ff verder over hoe het zal zijn voor al deze kinderen over 20 jaar... ieder zijn eigen mening maar ik had hier liever een eerlijke keuze over willen maken. En buiten dat zelfs vanmorgen ben je er zelfs niet eerlijk over geweest.... dacht echt dat je te vertrouwen was...

01-10-2019 16:01 - Eva: Ff geen zin hierin

---

⁴⁵ Berichtgeving AD d.d. 1 oktober 2019 (productie 4.6)

01-10-2019 16:03 - Jacob: Ik snap wel dat je boos bent, maar ik heb aan de andere kant wel heel veel tijd en moeite gedaan om te te helpen, hopelijk vergeet je dat niet....

01-10-2019 16:06 - Eva: Nee ben ik niet vergeten maar het had nooit zover gekomen als ik de waarheid had geweten..vergeet dat niet

01-10-2019 16:08 – Jacob: Ja dat klopt, alleen zijn de andere donoren ook niet eerlijk over hun aantallen, ze zeggen bijna allemaal dat ze 2x hebben geholpen maar meeste zijn al langer actief

01-10-2019 16:08 – Jacob: ik zeg niet dat het daarom ok is wat ik heb gedaan, maar het verklaart alleen waarom ik het op den duur ook maar voor mij hield

74. Als Eva had geweten van deze aantallen, had ze niet gekozen voor de donor als donorvader. Zij is afgegaan op de advertentie op OneWish en de uitlatingen van de donor over het huidige aantal kinderen en over zijn voornemen om te stoppen bij een maximum van 25 kinderen, conform de richtlijnen die klinieken hanteren.
75. Eva is boos en teleurgesteld. Voor haar en haar kind is onzeker hoeveel kinderen de donor heeft en gaat krijgen. Haar wens om een tweede kind te krijgen van dezelfde donorvader kan ze om principiële redenen niet verwezenlijken.

5. MAXIMUMAANTAL: RICHTLIJNEN, EVALUATIES, ONDERZOEK, POLITIEK

76. Door klinieken worden al decennialang verschillende richtlijnen gebruikt, die limieten stellen aan het aantal kinderen per donor. Ook komt het maximum naar voren in verschillende wetsevaluaties en is er wetenschappelijk onderzoek verricht naar de gevolgen van grote verwantschapsnetwerken. Momenteel is er een wijziging van de Wet Donorgegevens Kunstmatige Bevruchting aanhangig, om een maximumaantal in de wet te verankeren.

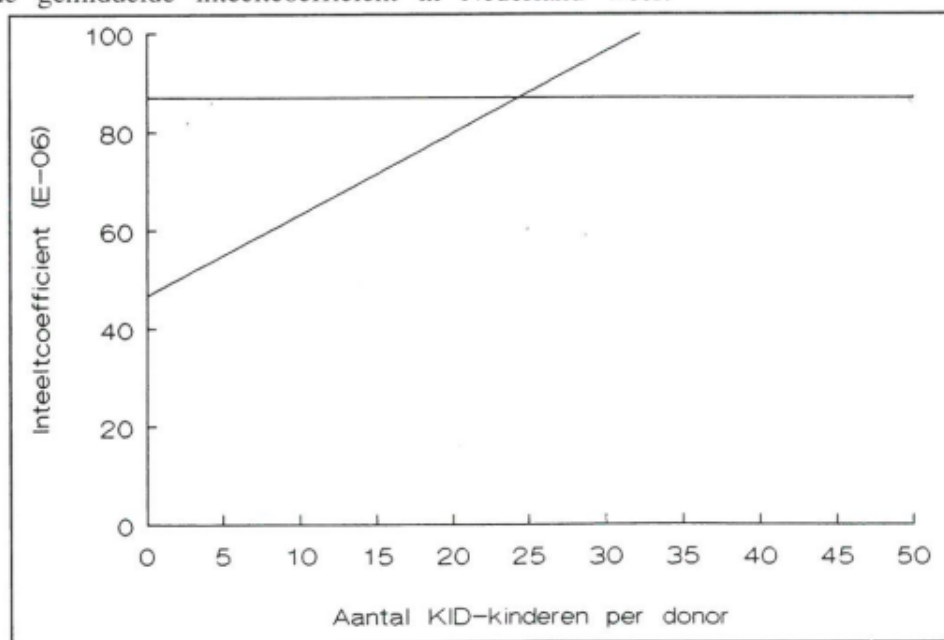
5.1. Richtlijnen

77. In 1992 brengt een daartoe geïnstalleerde commissie van de Medisch Wetenschappelijke Raad van het Centraal Begeleidingsorgaan voor het Intercollegiale Toetsing in samenwerking met de Inspectie van de Volksgezondheid en het Ministerie van WVS een advies uit, waarin normen staan die basis bieden van certificatie van spermabanken in Nederland (productie 5, p. 3)
78. Een apart hoofdstuk bespreekt het maximumaantal kinderen per donor, gebaseerd op de kans op inteelt. Het risico op erfelijke aandoening dient volgens de CBO-richtlijn niet groter te zijn dan in de algemene bevolking, waar consanguïne relaties ook voorkomen: als gevolg van KID mag deze

inteeftcoëfficiënt, gebaseerd op de frequentie van verwantschapshuwelijken, niet toenemen.⁴⁶

79. Om de kans op inteelt bij KID-kinderen te schatten, wordt gebruikgemaakt van een rekenmodel waarbij rekening wordt gehouden met het aantal KID-kinderen en het aantal natuurlijke kinderen van één donor, het aantal 20 tot 45-jarige mannen in een KID-regio, de kans op spermadonorschap van deze mannen en de kans dat familieleden in dezelfde KID-regio wonen en met de kans dat de bloedverwanten een relatie aangaan die is gebaseerd op leeftijd, het uiterlijk, de kans dat een individu een partner krijgt, het aantal geboortes per jaar en de geografische afstand tot elkaar.⁴⁷
80. Uit deze berekening wordt geconcludeerd dat er geen toename van inteelt te verwachten is als gevolg van KID als het aantal KID-kinderen per donor gemiddeld beneden de 25 blijft.⁴⁸

Figuur 1 De invloed van het aantal KID-kinderen per donor op de inteeltcoëfficiënt van het directe nakomelingschap van recipiënten en KID-kinderen. De horizontale lijn geeft de gemiddelde inteeltcoëfficiënt in Nederland weer.

81. In 2013 evalueert de Gezondheidsraad in opdracht van de minister van VWS het CBO-advies uit 1992 (**productie 21**). Volgens de Gezondheidsraad is het niet mogelijk om op kwantificeerbare medische gronden een oordeel te geven over aanpassing van het maximum van 25 kinderen per donor, dat was gebaseerd op de kans op

⁴⁶ CBO 1992, p. 50.

⁴⁷ CBO 1992, p. 50-51.

⁴⁸ CBO 1992 p. 53.

consanguïteit (inteelt). Er zijn dan ook geen doorslaggevende argumenten om het aantal omhoog dan wel omlaag aan te passen.⁴⁹

82. Wel geeft de Gezondheidsraad het advies om het maximumaantal van 25 kinderen niet te verhogen, en een maximumaantal van 12 gezinnen per donor te hanteren. Hiermee daalt het risico op consanguïne relaties tussen donorkinderen (binnen een gezin groeien ze op als broer en zus). Om het risico op consanguïne relaties te verlagen, adviseert de Gezondheidsraad verder om gedoneerd sperma over meerdere regio's te verspreiden.⁵⁰
83. Naast het risico op inteelt, waarop de CBO-richtlijn was gebaseerd, benadrukt de Gezondheidsraad het risico van psychosociale effecten wanneer donorkinderen 24 halfbroers en halfzussen hebben:

“Er zijn aanwijzingen dat veel kinderen van donoren het waarderen om halfbroers en halfzussen te hebben. Wel is het denkbaar dat dit voordeel bij een erg groot aantal kan omkeren in een nadeel. De wetenschap dat iemands biologische vader nog vierentwintig andere kinderen heeft voortgebracht zou het gevoel kunnen aantasten een uniek en gewenst kind te zijn. Ook is voorstelbaar dat het hebben van een groot aantal halfzussen en halfbroers van ongeveer dezelfde leeftijd tot een familie-ervaring leidt die sterk afwijkt van wat in de rest van de bevolking voorkomt.

(...)

Er zijn aanwijzingen dat kinderen van donoren contact met donor en halfbroers en halfzussen op prijs stellen, maar de vraag is of dit bij een groot aantal ook blijft opgaan. Dan kunnen wellicht identiteitsvragen gaan spelen. Dit is in ieder geval een argument om het maximumaantal van vijftientig niet te verhogen.”⁵¹

84. De Gezondheidsraad adviseert dan ook nader onderzoek te doen naar de psychosociale gevolgen voor kinderen, en het aantal van 25 kinderen eventueel naar beneden bij te stellen:

“Kinderen vormen een inherent kwetsbare groep, en dit geldt des te meer voor kinderen met een bijzondere herkomst. Kinderen van donoren hebben bovendien, in tegenstelling tot donoren, wensouders en behandelaars, geen enkele zeggenschap over hun situatie. Daarom is het belangrijk dat bij de kinderen van niet-anonieme donoren onderzocht wordt wat het effect is van

---

⁴⁹ Gezondheidsraad 2013, p. 38 en 39

⁵⁰ Gezondheidsraad 2013, p. 39 en 40

⁵¹ Gezondheidsraad 2013, p. 32 en 38

de wetenschap dat zij deel uitmaken van uitgebreid verwantschapsnetwerken. Mochten deze effecten negatief zijn, dan is dat een sterk argument om het maximum alsnog naar beneden bij te stellen.”⁵²

85. In 2018 stellen de beroepsgroepen NVOG en KLEM (Vereniging voor Klinische Embryologie) een landelijk standpunt vast voor de Nederlandse klinieken (**productie 22**). Hierin wordt gesteld dat het in het belang van het kind is dat er een limiet wordt gesteld aan het aantal kinderen per donor, omdat een donorkind dat later op zoek gaat naar bloedverwanten met een groot aantal halfbroertjes en halfzusje kan worden geconfronteerd.⁵³ Er wordt voorgesteld om een donor in te zetten voor maximaal 12 kinderen en de grens van 25 individuele kinderen los te laten.⁵⁴
86. Bijlage VI bevat een nieuwe formule om de risico's van consanguïteit te berekenen. Wanneer één op de zes kinderen niet weet dat het een donorkind is, is de kans op het aangaan van een relatie met een halfbroer of -zus bij 10 kinderen per donor 0.011%. Bij 200 kinderen per donor is deze 0.201%.
87. Bij 1.000 kinderen per donor zal deze kans dus meer dan 1% zijn. Bovendien is er een grote kans dat het uitgangspunten dat één op de zes donorkinderen niet weet dat het donorkind is laag ingeschat, nu uit Zweeds onderzoek (**productie 23**) blijkt dat tussen 39% en 83% van de ouders hun kinderen vertelt dat het een donorkind is (p. 1024).

5.2. Wetsevaluaties

88. In 2004 wordt de Wet Donorgegevens Kunstmatige Bevruchting ingevoerd, waarbij anoniem doneren wordt verboden en er verdere regulering komt van kunstmatige inseminatie, omdat het – mede in het licht van art. 8 EVRM en het IVRK – van belang wordt geacht dat een donorkind de mogelijkheid krijgt om te weten van wie het afstamt.
89. In 2012 wordt in opdracht van het Ministerie van VWS een eerste wetsevaluatie uitgevoerd (**productie 24**),⁵⁵ waarin het maximumaantal kinderen per donor aan de orde komt. Klinieken en donoren zijn hierover ondervraagd; de meeste instellingen vinden het maximumaantal van 25 kinderen per donor te hoog en hebben zelf een lager maximum vastgesteld. Klinieken kijken in hun systeem naar het aantal donaties van de donor maar kijken niet naar inseminaties buiten de eigen kliniek.⁵⁶ In alle

---

⁵² Gezondheidsraad 2013, p. 40.

⁵³ NVOG en KLEM 2018, p. 12

⁵⁴ NVOG en KLEM 2018, p. 13.

⁵⁵ Winter e.a., Evaluatie Embryowet en Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting, Den Haag: ZonMW 2012

⁵⁶ Winter 2012, p. 113

klinieken wordt ter voorlichting aan donoren gesproken over het maximumaantal kinderen.⁵⁷

90. De wetsevaluatie bespreekt de mogelijkheid dat halfbroers en -zussen elkaar ontmoeten, een relatie aangaan en later ontdekken dat ze met hun relatie het taboe op incest hebben geschonden, met mogelijk negatieve psychosociale gevolgen. Daarnaast gaat het om medische risico's op een erfelijke aandoening bij consanguïteit. Door het opheffen van anonimiteit is een nieuwe zorg ontstaan: de vraag wat het voor kinderen betekent dat ze deel uitmaken van mogelijk omvangrijke verwantschapsnetwerken met andere kinderen van dezelfde donor, met wie ze wel of niet contact kunnen zoeken. Uit het succes van websites die speciaal zijn ingericht om dergelijk contact te faciliteren lijkt volgens de evaluatoren dat daar behoefte aan is, maar de vraag is of iedereen met zoveel verwanten contact wil hebben en hoe dat uitpakt: wat zijn de gevolgen voor de identiteitsontwikkeling van de kinderen en wat betekent het voor donoren en de ouders van de kinderen?⁵⁸
91. In de wetsevaluatie wordt de aanbeveling gedaan om een landelijk werkend systeem op te zetten om te voorkomen dat donoren bij verschillende klinieken donoren of via het informele circuit meer nakomelingen te verwekken (aanbeveling 22).⁵⁹ Ook wordt aanbevolen nader onderzoek te doen naar de onderbouwing van de bestaande limiet van 25 kinderen per donor, die niet meer uitsluitend gebaseerd kan zijn op het risico van consanguïne relaties (aanbeveling 29).⁶⁰
92. In de tweede evaluatie van de Wet Donorgegevens Kunstmatige Bevruchting in 2019 (**productie 25**) wordt opgemerkt dat handhaving van het gestelde maximum dienstbaar kan zijn aan het waarborgen van het gezondheidsbelang van kinderen.⁶¹ Klinieken blijken tevreden te zijn met de norm van twaalf gezinnen in plaats van 25 kinderen.⁶² Als probleem wordt geconstateerd dat in een enkele kliniek het maximum is overschreden en een donor zich kan inschrijven bij verschillende klinieken terwijl het maximumaantal nakomelingen per kliniek wordt gemeten. Er wordt dan ook de aanbeveling gedaan dat de het aantal nakomelingen per donor centraal wordt geregistreerd en gemonitord.⁶³

---

⁵⁷ Winter 2012, p. 117.

⁵⁸ Winter 2012, p. 222-223 Er wordt verwezen naar wetenschappelijk onderzoek waarin wordt bepleit de limiet naar beneden bij te stellen in Nederland, dat een relatief hoge grens hanteert. Sawyer, 'Sperm donor limits that control for the 'relative' risk associated with the use of open-identity donors', *Human Reproduction* 2011, p. 1089-1096.

⁵⁹ Winter 2012, p. 249.

⁶⁰ Winter 2012, p. 253.

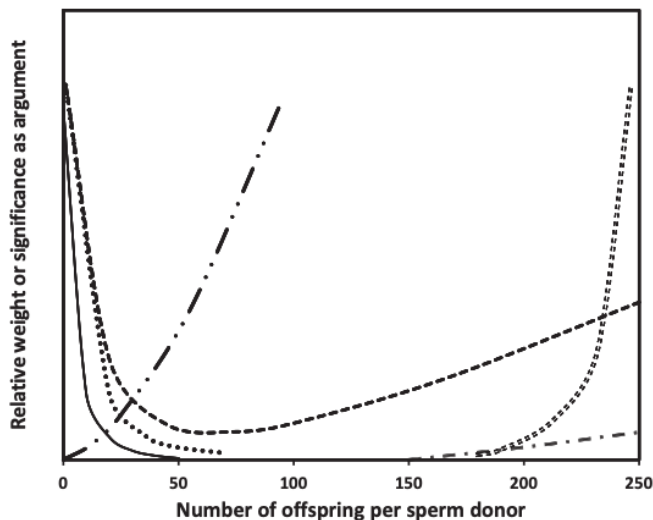
⁶¹ Woestenburg e.a., *Tweede evaluatie Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting*, Den Haag 2019, p. 48

⁶² Woestenburg e.a. 2019, p. 114.

⁶³ Woestenburg e.a. 2019, p. 160.

5.3. Wetenschappelijke publicaties

93. In 2004 verschijnt een kwalitatief onderzoek onder 87 donorkinderen uit Australië, Canada, Engeland en de Verenigde Staten in het tijdschrift *Culture, Health & Sexuality* (**productie 26**). Hieruit blijkt dat de meesten interesse hadden in halfbroers en -zussen, maar alleen om incestueuze seksuele relaties te voorkomen of om vriendschappen de ontwikkelen. Meerderen waren zeer verontrust door de gedachte dat hun verwekker bijna een stam aan kinderen had (p. 330).
94. In 2010 verschijnt een publicatie in het tijdschrift *Reproductive BioMedicine Online* naar aanleiding van een vragenlijst die is uitgezet onder 165 donorkinderen (**productie 27**). Hieruit volgt dat 78% van de ondervraagden had gezocht naar halfbroers en -zussen (p. 525, 526). Hoewel deze donorkinderen maximaal 13 halfbroers of -zussen hebben, blijkt uit deze publicatie dat verschillende donorkinderen de identiteit van hun halfbroers en -zussen wilden weten, mede teneinde te voorkomen dat ze per abuis een relatie zouden aangaan met één van hen (p. 528).
95. In 2015 publiceert een groep van 9 wetenschappers in het tijdschrift *Reproductive BioMedicine Online* een literatuuranalyse en beschouwing van het maximaal aantal kinderen per donor vanuit genetische, psychosociale, operationele en ethische invalshoek (**productie 28**). Een groeiende hoeveelheid literatuur suggereert dat een groot aantal nakomelingen per donor schadelijk is, waardoor het vanuit psychosociaal oogpunt redelijk wordt geacht om niet meer dan 10 families per donor te hanteren. Vanuit onder meer de genetische invalshoek beginnen medisch-genetische twijfels te rijzen vanaf 200 kinderen per donor. Vanuit deze invalshoek zou een maximum van 100 families per donor kunnen worden geadviseerd. Zie de invalshoeken in figuur 2:

Figure 2 The different recommendations on the maximal offspring number per donor, reached by considering the issue from various perspectives. The ordinate of this figure has no numbers as it does not represent concrete data. Considerations and effects as related to: - · - · genetics, · · · · psychosocial, - - - ethics, · · · operation of DI, - - - donor availability, = = = legal issues.

96. In 2021 worden in het tijdschrift *Human Fertility* de resultaten gepubliceerd van interviews onder 19 Nederlandse donorkinderen – waaronder kinderen uit grote groepen (**productie 29**). De resultaten laten zien dat er bij een grote groep kinderen van dezelfde donor subgroepen ontstaan en dat er spanning, jaloezie en rivaliteit kan voorkomen. Donorkinderen geven aan behoefte te hebben aan professionele hulp bij het omgaan met een grote groep en met de groepsdynamiek, dat het leidde tot frustratie en het gevoel van onmacht en verdriet. Respondenten waren overweldigd en voelden zich schuldig omdat ze niet met iedereen in contact konden blijven. Veel respondenten omschreven dat ze werden verscheurd tussen eigen behoeften en de focus of het tempo van de groep (p. 6 t/m 9).
97. Het tijdschrift *BioSocieties* publiceert in 2021 de resultaten van onderzoek middels groepsmeetings bij 5 groepen van Nederlandse donorkinderen (**productie 30**). Er wordt geconstateerd dat het niet makkelijk is om een grote en groeiende groep van halfbroers en -zussen te managen en dat het leidt tot zorgen en uitdagingen bij donorkinderen. Het vormen van subgroepen leidt tot spanning, jaloezie en rivaliteit. Een grote en groeiende groep brengt onzekerheid mee, kost veel tijd en het is onmogelijk een betekenisvolle relatie op te bouwen met alle leden van de groep. Deze worsteling benadrukt volgens de onderzoekers de noodzaak van een limiet op het aantal donorkinderen (p. 10, 13 t/m 15).

5.4. Kamervragen

98. Naar aanleiding van berichtgeving in de media over de donor worden op 5 februari Kamervragen gesteld aan de Minister van VWS, die op 19 februari 2021 worden beantwoord.⁶⁴ De Minister van VWS geeft aan dat het voor kinderen van belang is dat er niet te veel biologische halfbroers- en zussen zijn en dat het advies is om via een Nederlandse kliniek een spermadonor te vinden om dit te kunnen waarborgen (antwoord 3). Een registratieplicht voor handelingen in de privésfeer wordt niet mogelijk en weinig zinvol geacht, omdat de donor vervolgens zijn diensten alsnog anoniem kan aandienen via het internet of in het buitenland (antwoord 12).
99. Op 30 maart 2021 worden aan de Minister van VWS Kamervragen gesteld over de donor en over manieren om massadonatie tegen te houden, die op 20 april 2021 worden beantwoord.⁶⁵ De Minister van VWS geeft aan dat het onwenselijk is wanneer donoren grote aantallen kinderen verwekken, maar dat dit niet te voorkomen is zolang vrouwen in de privésfeer met spermadonoren in zee gaan (antwoord 2). De Minister bereidt een wetswijziging voor, waarbij wettelijk wordt geborgd dat het sperma van

---

⁶⁴ Kamerlid Bergkamp (D66) over het bericht 'Nederlandse spermadonor verwekt 200 kinderen en adverteert ermee op social media' (2021Z02411)

⁶⁵ Kamerlid Dik-Faber (CU) over het bericht 'Vader van honderden' en het massadoneren van sperma (2021Z05145)

een donor maar bij maximaal 12 vrouwen door Nederlandse klinieken mag worden gebruikt, hetgeen centraal wordt gemonitord. Tot die tijd geldt het huidige systeem, waarbij de donor verklaart dat hij zich maar bij één spermabank inschrijft en zich onthoudt van donorschap langs andere kanalen zoals aanbiedingen via internet (antwoord 8). De Minister geeft aan geen middelen tot zijn beschikking te hebben om ervoor te zorgen dat donoren zich buiten de klinieken om aan de regels houden, omdat het niet mogelijk is een registratieplicht in te voeren voor handelingen in de privésfeer (antwoord 12 en 13).

5.5. Wetsvoorstel

100. Op 25 juni 2021 worden een wetsvoorstel en Memorie van Toelichting naar de Tweede Kamer gestuurd, teneinde de Wet Donorgegevens Kunstmatige Bevruchting op een aantal punten te wijzigen. Eerste doel van de wet is het creëren van een wettelijke regeling die erin voorziet dat door middel van registratie toezicht kan worden gehouden op het maximale aantal kinderen dat door een donor mag worden verwekt.⁶⁶

101. De Memorie van Toelichting zet uiteen dat door klinieken bij de selectieprocedure wordt gevraagd of de donor ook in andere klinieken heeft gedoneerd, maar dat dit niet gecontroleerd kan worden.⁶⁷ Er wordt dan ook een centraal overheidsorgaan aangewezen als instantie om het aantal nakomelingen per donor te registreren en te monitoren, waarmee wordt tegemoetgekomen aan aanbevelingen vanuit de eerste en de tweede Wetsevaluatie van de Wet Donorgegevens Kunstmatige Bevruchting.⁶⁸ De regeling geldt alleen ten aanzien van donorbevruchtingen door klinieken, dus niet bij donorbevruchtingen in privésituaties.⁶⁹

102. In lijn met het Landelijk standpunt spermadonatie van april 2018 wordt in de nieuwe wet gekozen voor een maximum van 12 gezinnen, waardoor beter kan worden geborgd dat kinderen binnen één gezin afkomstig zijn van dezelfde donor.⁷⁰ Dit zal volgens de Toelichting in de praktijk ongeveer op hetzelfde neerkomen als de norm van 25 kinderen uit de CBO-richtlijn uit 1992.⁷¹

6. GEVOLGEN VAN HET HANDELEN VAN DE DONOR

103. Het handelen van de donor zoals hierboven uiteengezet, heeft de volgende gevolgen.

---

⁶⁶ Kamerstukken II 2020-2021, 35 870, nr. 3 (MvT), p. 1

⁶⁷ Kamerstukken II 2020-2021, 35 870, nr. 3 (MvT), p. 11, 12

⁶⁸ Woestenburg e.a. 2019, p. 160.

⁶⁹ Kamerstukken II 2020-2021, 35 870, nr. 3 (MvT), p. 12.

⁷⁰ Kamerstukken II 2020-2021, 35 870, nr. 3 (MvT), p. 12.

⁷¹ Kamerstukken II 2020-2021, 35 870, nr. 3 (MvT), p. 13.

104. Allereerst is er de niet denkbeeldige kans op inteelt. Op basis van het risico op inteelt is in 1992 het maximumaantal kinderen bepaald op 25. Later onderzoek uit 2015 laat zien dat er vanaf 200 kinderen medisch-genetische twijfels rijzen, waardoor een maximum van 100 families per donor vanuit genetisch oogpunt wordt aanbevolen. Als alleen wordt gekeken naar de kans dat halfbroers en -zussen een relatie aangaan, begint de kans bij 200 kinderen per donor reëel te worden. De kans dat kinderen van de donor een halfbroer of -zus tegenkomen is groot, en stijgt per kind dat hij verwekt. Het staat alleszins vast dat alle kinderen die via klinieken en thuisinseminatie zijn verwekt weten dat ze donorkind zijn en van de donor afstammen – temeer als ouders vernemen wat de handelswijze van de donor is (geweest) en dit niet willen vertellen aan hun kinderen. Daarnaast is er het risico op inteelt voor toekomstige generaties die onwetend een (achter)neef of -nicht, oom, tante, etc. kunnen tegenkomen, omdat bij hen ook niet vaststaat dat ze op de hoogte zullen zijn van de activiteiten van de donor.
105. Naast het risico op inteelt, is er het niet denkbeeldige risico op incest. Groter dan de kans dat ze een relatie aangaan en kinderen krijgen, is de kans dat de kinderen van de donor seksuele gemeenschap hebben met een halfbroer of -zus, zonder dat zij op de hoogte zijn van hun verwantschap. Zij worden aangetast in hun seksuele vrijheid doordat ze eerst moeten verifiëren of sprake is van een halfbroer of halfzus, om incest te voorkomen. Hetzelfde geldt voor hun nageslacht en de kansen om verwanten tegen het lijf te lopen.
106. De kinderen van de donor zullen de kans lopen op incest en inteelt en hier angst voor ervaren. Dat ook donorkinderen met maximaal 13 halfbroers of -zussen angst kunnen hebben voor incest/inteelt blijkt uit bovengenoemde wetenschappelijke publicatie uit 2010. In de eerste wetsevaluatie in 2012 werd gesproken over de mogelijkheid dat halfbroers en -zussen elkaar ontmoeten en later ontdekken dat ze het taboe op incest hebben geschonden, met mogelijk negatieve psychosociale gevolgen. Voor kinderen van de donor geldt dat des te meer: om schending van het taboe op incest te voorkomen zullen zij het beschamende verhaal dat ze afkomstig zijn van een massadonor steeds moeten delen.
107. Voor andere psychosociale gevolgen verwijzen eisers naar hetgeen uit de richtlijnen en wetenschappelijke publicaties volgt. Er ontstaan bredere verwantschapsnetwerken en nieuwe familiebegrippen en het is voor donorkinderen belangrijk om de identiteit van halfbroers en -zussen te weten. Interviews en groepsmeetings onder donorkinderen laten zien dat grote aantallen kinderen per donor kunnen leiden tot spanning, jaloezie, rivaliteit, frustratie, onmacht, verdriet, schuldgevoel, zorgen en onzekerheid en dat het wordt getypeerd als een worsteling.

108. Hetzelfde geldt voor de kinderen van de donor. De onderzoeken laten zien welke gevolgen het kan hebben als kinderen deel uitmaken van een groot verwantschapsnetwerk. Daarbij wordt opgemerkt dat het verwantschapsnetwerk van de donor vele malen groter is dan tot nu toe onderzocht en het daardoor in de rede ligt dat de negatieve psychosociale gevolgen voor hen nog groter zullen zijn.
109. Bovenstaande gevolgen worden verergerd als de donor doorgaat met het insemineren van nieuwe wensouders. Als de donor doorgaat kan hij, met name als hij buitenlandse klinieken aandoet, nog vele honderden kinderen verwekken. De verschillende gedupeerden kunnen geen controle uitoefenen over zijn gedrag, wat hun benarde positie verder verslechtert.
110. Op 18 mei 2021 heeft Dr. [naam] – gepromoveerd op psychosociale begeleiding bij donorconceptie – vragen beantwoord van enkele moeders die een kind hebben van de donor (**productie 31**). Ze adviseert de ouders om het kind te steunen door erkenning te geven aan de gevoelens, de eigen moeilijkheden aan te geven, ervoor te zorgen dat het kind er niet op wordt afgerekend door enigszins te bagatelliseren en de huisarts te informeren.
111. Donorkind Maria, die door een fout van het ziekenhuis 60 halfbroers- en zussen heeft, geeft aan dit beangstigende idee verschrikkelijk te vinden. Ze wil weten wie het zijn en het doet haar veel dat ze dit nooit zal weten (**productie 32**):

“Maria is zich altijd bewust van het feit dat ze overal ‘halfjes’ tegen het lijf kan lopen: “Als ik nieuwe mensen ontmoet die ongeveer mijn leeftijd hebben en een beetje op mij lijken denk ik al snel: zouden ze familie zijn? Ik ben er eigenlijk altijd mee bezig en dat zal de rest van mijn leven blijven.” Laatst had Maria weer een match via één van de internationale DNA-databanken. “Dat geeft stress: hoe neem ik dan contact op? Ik moet ook voorzichtig zijn, want straks weet diegene niet dat hij een donorkind is. Het is aftasten, weet diegene hoe de vork in de steel zit? Dat is een verantwoordelijkheid waar je niet om gevraagd hebt. Er is geen standaard manier om met elkaar om te gaan. Je moet het allemaal maar met elkaar uitvinden. En dat is iedere keer weer stressvol en een zoektocht.”

7. GRONDSLAG VAN DE VORDERING

112. Een (potentiële) benadeelde kan de schending van een recht of belang voorkomen, beperken of beëindigen door middel van een rechterlijk verbod of bevel ex art. 3:296 BW. Op grond van dit artikel kan een ander worden veroordeeld iets na te laten of te doen. Een verbod of bevel kan zowel worden gebaseerd op de rechtsplicht om zich van een onrechtmatige daad te onthouden als op andere bronnen van verbintenissen.

113. Herhaling van een onrechtmatige daad, of dreiging van een onrechtmatige daad, kan een verbod of bevel rechtvaardigen. Het is niet vereist dat eiser schade heeft geleden of dat hij deze door de dreigende onrechtmatige gedraging zal leiden. Er moet slechts een dreiging zijn dat de rechtsplicht geschonden zal worden.⁷²
114. Ook bij een (dreigende) niet-nakoming van een overeenkomst heeft de schuldeiser het recht nakoming van de verbintenis in rechte te vorderen. Voor deze vordering tot nakoming hoeft de schuldenaar niet te bewijzen dat hij schade heeft geleden of dat de tekortkoming toerekenbaar is.⁷³
115. Nu zaakwaarneming ook rechtsplichten met zich brengt – zoals de rechtsplicht de nodige zorg te betrachten ex art. 6:199 BW – kan een vordering ex art. 3:296 BW hier eveneens op gebaseerd worden.

7.1. Onrechtmatig handelen jegens donorkinderen

116. Ten eerste handelt de donor onrechtmatig gevaarzettend jegens de donorkinderen die hij alreeds heeft verwekt waaronder Max door vele honderden kinderen te (blijven) verwekken, omdat hij hiermee het gevaar in het leven roept van het schaden van hun gezondheidsbelangen en emotionele belangen – zoals hierboven uiteengezet.
117. Het verwekken van vele honderden kinderen – volgens de donor 550, volgens eisers ca. 1.000 – is onrechtmatig. Zijn drang om zich voort te planten en meer nageslacht te hebben, laat de donor prevaleren boven de belangen van donorkinderen, wat in strijd is met de maatschappelijke zorgvuldigheidsnormen. Het maximumaantal was de donor ook bekend, in ieder geval vanaf augustus 2017.⁷⁴
118. Ter concretisering van de open zorgvuldigheidsnorm kan gebruik worden gemaakt van gebruiken of regelingen die in een bepaalde sector van het maatschappelijk verkeer gelding hebben. De donor overtreedt de maatschappelijke normvorming van maximaal 25 kinderen of 12 gezinnen per donor. Deze norm – die momenteel als wetsvoorstel voorligt – is geconstitueerd door deskundigen op het terrein van kunstmatige inseminatie, bevat overtuigende inhoudelijke legitimatie en is specialistisch en specifiek.⁷⁵ Ze strekt ertoe derden zoals wensouders en donorkinderen te beschermen en heeft de gerechtvaardigde verwachtingen van

---

⁷² Asser/Hartkamp en Sieburgh 6-IV, *De verbintenis uit de wet 2019/153*, Van Dam, *Aansprakelijkheidsrecht* 2020, p. 594, W. Th. Nuninga, 'Recht, plicht, bevel, verbod', *NTBR* 2018/21, p. 156, HR 18 augustus 1944, Alkmaar/Noordholland, NJ 1944-1945/598, HR 4 januari 1952, NJ 1953/158. Zie bijvoorbeeld recent rechtbank den Haag 26 mei 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:5337 (Shell), r.o. 4.5.3

⁷³ Asser 6-II, *De verbintenis in het algemeen, tweede gedeelte*, 2017, nr. 343, 357

⁷⁴ Berichtgeving AD d.d. 20 augustus 2017 (productie 4.5)

⁷⁵ Vgl. J.L. Smeehuijzen, "Hoe oordeelt de feitenrechter over strijd met de maatschappelijke betamelijkheid in de zin van art. 6:162 lid 2 BW?" VR 2017/125 onder 4, zie ook HR HR 25 mei 2018, ECLI:NL:HR:2018:772 (Graafrichtlijn), r.o. 3.7.2.

wensouders beïnvloed, mede omdat de donor er in zijn advertentie op OneWish zelf naar heeft verwezen.⁷⁶

119. Dat de donor aan thuisinseminatie deed en strikt genomen niet was gebonden aan deze richtlijnen, doet er niet aan af dat deze de maatschappelijke zorgvuldigheidsnorm inkleuren. Een brancheregel of richtlijn kan ook invulling geven aan de zorgvuldigheidsnorm van personen die zelf niet werkzaam zijn in de sector waarin deze is opgesteld, dus tegen wie de regel of richtlijn strikt genomen niet is gericht.⁷⁷

120. Door de gevorderde verboden en bevelen kan worden voorkomen dat gedaagde zich in de toekomst (verder) schuldig maakt aan een onrechtmatige gedraging en onrechtmatige daad en de daaruit voortvloeiende schade vergroot.

7.2. Onrechtmatig handelen jegens wensouders, ouders en Eva

121. Door te liegen over het aantal (gewenste) kinderen handelt de donor onrechtmatig jegens de wensouders en ouders die Stichting Donorkind vertegenwoordigt en jegens Eva. Het is in strijd met de maatschappelijke zorgvuldigheidsnorm om te liegen.⁷⁸ Het opzettelijk misleiden van een ander is vrijwel per definitie in strijd met de maatschappelijke betamelijkheid.⁷⁹ In onderhavige situatie, waarin de donor bewust liegt om wensouders te bewegen om hem als donor te kiezen, wat zeer verstrekkende gevolgen heeft voor de (wens)ouders en Eva, handelt de donor onrechtmatig jegens hen.

122. Enkele jaren geleden vond een donor die aan wensmoeders had verzwegen dat hij het syndroom van Asperger had geen genade bij de rechtbank Rotterdam en Amsterdam. Hij stelde zijn ex-vriendin en de Persgroep aansprakelijk omdat zij UWV-stukken, medische informatie van een psycholoog en een foto had doorgestuurd, wat leidde tot perspublicaties. Volgens beide rechtbanken werd de privacy-aantasting gerechtvaardigd doordat de donor de wensouders niet volledig had geïnformeerd.⁸⁰

123. Door de gevorderde ge- en verboden kan worden voorkomen dat gedaagde zich in de toekomst (verder) schuldig maakt aan een onrechtmatige gedraging en onrechtmatige daad in de vorm van het misleiden over het aantal kinderen dat hij zal verwekken.

---

⁷⁶ Vgl. K.J.O. Jansen, Groene Serie Onrechtmatige Daad 6:163, nr. 1.17.1, nr. 6.1.10.1.

⁷⁷ HR 17 mei 2019, ECLI:NL:HR:2019:744, r.o. 3.4.4, Hof Arnhem-Leeuwarden 10 december 2019, ECLI:NL:GHARL:2019:10561, Rechtbank Midden-Nederland 12 juni 2013, ECLI:NL:RBMNE:2013:CA3498, r.o. 4.23.

⁷⁸ Zie bijvoorbeeld expliciet in die zin Amsterdam 1 juli 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:7976, r.o. 1.11. Zie ook Rechtbank Midden-Nederland 28 februari 2018, ECLI:NL:RBMNE:2018:829, r.o. 2.85-2.89,

⁷⁹ Parl. Gesch. NBW boek 3, 1981, p. 213, zie ook J. Hijma, 'Wilsgebreken bij een meerpartijenovereenkomst', in: C.G. Breedveld-de Voogt (red.), *De Meerpartijenovereenkomst* 2015, p. 119, SdU commentaar BW 3:44

⁸⁰ Rechtbank Rotterdam 26 oktober 2016, ECLI:NL:RBROT:2016:8270, Rechtbank Amsterdam 21 maart 2018, ECLI:NL:RBAMS:2018:1543

Middels deze verboden en bevelen worden de (gevolgen van de) misleiding en schending van de rechtsplicht beperkt.

7.3. Overeenkomst met Eva

124. Ten derde schendt de donor contractuele verplichtingen jegens Eva door meer dan 25 kinderen te verwekken.
125. De contractuele verhouding tussen de donor en Eva kan worden gekwalificeerd als een algemene overeenkomst van opdracht ex art. 7:400 BW e.v. Een overeenkomst van opdracht kan zowel gericht zijn op de bevordering van vermogensrechtelijke belangen als die van persoonlijke belangen. De belangen kunnen zowel die van de opdrachtgever zijn als (mede) die van de opdrachtnemer en een opdracht kan zowel met als zonder tegenprestatie worden verricht.⁸¹
126. De overeenkomst van opdracht houdt in dat de donor een maximum van 25 donorkinderen hanteert. Dit was tussen partijen overeengekomen en Eva mocht dit ook redelijkerwijs verwachten op basis van de advertentie en hetgeen de donor op 3 februari en 4 maart 2018 had aangegeven. Hij had immers aangegeven niet via klinieken te willen doneren, 12 kinderen te hebben en maximaal 25 kinderen te zullen verwekken. Door een hoger aantal kinderen te hebben en te verwekken dan de 25 kinderen die hij aan Eva heeft toegezegd komt de donor de overeenkomst niet na. Ook los van de specifiek met Eva gemaakte afspraak handelt de donor in strijd met de overeenkomst van opdracht nu hij niet handelt als goed opdrachtnemer door honderden kinderen te verwekken/te hebben verwekt. Als goed opdrachtnemer is de donor gebonden aan wat in het maatschappelijk verkeer – in klinieken – gebruikelijk is. Ten slotte vloeit dit voort uit de gewoonte en de eisen van redelijkheid en billijkheid (art. 6:248 lid 1 BW).
127. Mocht UEA van oordeel zijn dat het maximumaantal van 25 kinderen geen onderdeel uitmaakt van de overeenkomst met Eva, dan beroept Eva zich subsidiair op dwaling (art. 6:228 BW). Er was geen overeenkomst gesloten met de donor als Eva een juiste voorstelling van zaken had gehad, als zij had geweten hoeveel donorkinderen de donor op dat moment had. Eva heeft gedwaald op grond van de mededeling dat de donor 12 kinderen had en maximaal 25 kinderen wilde (lid 1 sub a) en op grond van het verzwijgen van het werkelijk aantal kinderen (lid 1 sub b). Eva verzoekt UEA in dit kader om de gevolgen van de overeenkomst ex art. 6:230 BW te wijzigen in de afspraak dat hij maximaal 25 donorkinderen zou verwekken.

---

⁸¹ Asser/Tjong Tjin Tai 7-IV, *De overeenkomst van opdracht*, 2018/80, 81, 89.

128. Door de gevorderde verboden en bevelen wordt verdere niet-nakoming van de overeenkomst voorkomen en wordt (verdere) schending van de overeenkomst beperkt.

7.4. Overeenkomst met Max

129. Ook Max is partij bij de overeenkomst middels een derdenbeding ex art. 6:253 lid 1 BW: het beding dat de donor maximaal 25 kinderen zou hebben is mede gemaakt ten behoeve van hem. Max is daardoor partij bij de hierboven omschreven overeenkomst van opdracht en ook jegens Max komt de donor zijn contractuele verplichtingen niet na en is hij in verzuim.

130. Max beroept zich eveneens subsidiair op dwaling, om dezelfde redenen als Eva (zie randnummer 127).

131. Door de gevorderde verboden en bevelen wordt verdere niet-nakoming van de overeenkomst voorkomen en wordt (verdere) schending van de overeenkomst beperkt.

7.5. Zaakwaarneming jegens Eva

132. Mocht UEA van oordeel zijn dat geen sprake is van een overeenkomst van opdracht, dan beroept Eva zich op zaakwaarneming (art. 6:198 BW e.v.) als bron van verbintenis tussen partijen. Door de vraag van Eva naar een donor te beantwoorden, en haar wens om zwanger te worden te willen vervullen, heeft de donor willens en wetens op redelijke grond ingelaten met de behartiging van de belangen van Eva. Hij is als zaakwaarnemer verplicht de nodige zorg te betrachten en voor zover dit redelijkerwijze kan worden verlangd de begonnen zaakwaarneming voort te zetten (art. 6:199 BW).

133. Door de gevorderde verboden en bevelen wordt (verdere) schending van de donor van zijn zorgplicht om de nodige zorg te betrachten beperkt.

7.6. Mensenrechtenschending jegens donorkinderen

134. Met zijn handelswijze schendt de donor het EVRM. De psychosociale belangen van de donorkinderen worden beschermd door art. 8 EVRM. Het recht op een ongeschonden privéleven omvat het recht om relaties aan te gaan en te ontwikkelen met andere mensen en de buitenwereld,⁸² fysieke en psychologische integriteit en de fysieke en sociale identiteit van een individu.⁸³ Ook beschermt art. 8 EVRM het recht op een identiteit en persoonlijke ontwikkeling en geestelijke gezondheid; het behoud van een

---

⁸² EHRM 16 december 1992, series A nr. 251-B (Niemiets/Duitsland), ro. 29

⁸³ EHRM 7 februari 2002, nr. 53176/99 (Mikulic/Kroatie), ro. 53

geestelijke stabiliteit is volgens het EHRM in deze context een onontbeerlijke voorwaarde om het recht op respect voor het privéleven effectief te genieten.⁸⁴

135. Onderdeel van het privéleven ex art. 8 EVRM is het seksuele leven. In Dudgeon/UK oordeelde het EHRM dat regelgeving die bij een man de angst veroorzaakte om strafrechtelijk vervolgd te worden wegens homoseksuele activiteiten, in strijd was met art. 8 EVRM.⁸⁵ Vergelijkbaar is de angst van donorkinderen van de donor om incest te begaan.

136. Ingevolge art. 16 lid 1 IVRK mag geen kind worden onderworpen aan willekeurige of onrechtmatige inmenging in zijn of haar privé- of gezinsleven. Op grond van art. 3 lid 1 IVRK vormen de belangen van het kind de eerste overweging bij maatregelen die door rechterlijke instanties worden getroffen en die kinderen betreffen.

137. Mensenrechtenverdragen kunnen een rol spelen in horizontale verhoudingen, doordat sprake is van reflexwerking omdat de mensenrechten en de daarin belichaamde waarden worden verdisconteerd in de invulling van de ongeschreven zorgvuldigheidsnorm.⁸⁶

138. Door de gevorderde verboden en bevelen wordt (verdere) schending van de mensenrechten van de donorkinderen beperkt.

8. TOELICHTING VAN DE VORDERING

139. De vordering en de dwangsom worden in het hiernavolgende toegelicht.

8.1. Geboden en verboden

140. Er dient een onderscheid gemaakt te worden tussen nieuwe wensouders en overige wensouders. Nieuwe wensouders zijn ouders die tot de datum van betekening van het vonnis geen kind hebben en niet zwanger zijn van een kind dat is geconcipieerd met het semen van de donor. Overige wensouders zijn ouders die op de datum van betekening van het vonnis reeds zwanger zijn van (minstens) een kind of (minstens) een kind hebben van de donor. Door dit onderscheid te maken, worden overige wensouders niet beperkt in hun mogelijkheid om een nieuw kind te krijgen van dezelfde donor. Hierdoor krijgen de wensouders genetisch kinderen die een zo groot mogelijke genetische verwantschap vertonen, en krijgen de donorkinderen een broertje of zusje dat genetisch een volle broer of zus is. Het belang hiervan wordt in een richtlijn onderkend (**productie 33**).

---

⁸⁴ EHRM 6 februari 2001, nr. 44599/98 (Bensaid/UK), ro. 46

⁸⁵ EHRM 22 oktober 1981, nr. 7525/76 (Dudgeon/UK), ro. 41.

⁸⁶ Rechtbank Den Haag 26 mei 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:5337 (Shell), r.o. 4.4.9, Gerechtshof Den Haag 12 juli 2022, ECLI:NL:GHDHA:2022:1248 (Adoptie Sri Lanka) r.o. 6.20.

141. De donor dient allereerst vanaf de betekening van het vonnis te worden verboden om zijn semen te doneren aan nieuwe wensouders.
142. In lijn hiermee dient de donor tevens te worden verboden om richting nieuwe wensouders te communiceren dat hij de wens en/of bereidheid heeft om hen te insemineren. De donor dient tevens te worden verboden om online- en offline-advertenties te plaatsen die zien op het doneren van semen en lid te zijn van groepen op sociale media, fora en andere platforms die als (neven)doel hebben het in stand brengen van contact tussen donoren en wensouders. Hij dient te worden veroordeeld om de activiteiten die gericht zijn op het benaderen van nieuwe wensouders, onder andere via deze kanalen, te staken.
143. Ook dient de donor te worden geboden om de klinieken en (medische) instellingen buiten Nederland waar hij reeds heeft gedoneerd, in ieder geval Cryos te Denemarken en BioTexCom Center for Human Reproduction te Oekraïne, te benaderen met het dringende verzoek zijn semen te vernietigen, behoudens voor zover het semen betreft dat is gereserveerd voor de hierboven omschreven overige wensouders. Op grond van art. 6 Embryowet heeft een donor altijd het recht de terbeschikkingstelling van zijn semen te wijzigen. Om te controleren of dit op de juiste wijze gebeurt, dient de advocaat van eisers een afschrift van de complete lijst met klinieken en de berichten aan en van deze klinieken naar aanleiding van het te wijzen vonnis te ontvangen.

8.2. Dwangsom en controle

144. Controle op het verbod om het semen te doneren aan nieuwe wensouders kan als volgt plaatsvinden.
145. Wereldwijd hebben zich miljoenen mensen ingeschreven in diverse DNA-databanken. De grootste DNA-databank heeft meer dan 10 miljoen testers (**productie 34**). Door DNA op te sturen naar een databank, kan een DNA-profiel worden gemaakt van 22 chromosomen (autosomaal DNA), waarbij ruim 700.000 markers worden getest. Dit kan worden vergeleken met de markers van de miljoenen deelnemers. Bij meer dan 5% overeenkomst met de markers van een andere deelnemer is er zekerheid dat er een gemeenschappelijke voorouder is. Bij ca. 25% overeenkomst kan sprake zijn van een halfbroer- of zus (**productie 35**). DNA-databanken kennen de mogelijkheid om berichten te sturen naar anderen en zo contact te leggen.
146. Mocht de donor zich niet aan het verbod houden en toch doneren ten behoeve van nieuwe wensouders dan zal zich dat in de toekomst door middel van een DNA-bank kunnen openbaren als een na het vonnis verwekt kind zich inschrijft in een DNA-bank. Als dan blijkt dat het een kind is van een nieuwe wensouder die na het vonnis voor het eerst is geïnsemineerd door de donor, heeft hij het verbod overtreden. Dat sprake is

van een overige wensouder, kan bijvoorbeeld blijken uit het feite dat er een volle broer of zus is of een donorcontract, of uit gevoerde correspondentie of informatie van een kliniek.

147. Omdat er geen garantie is dat het zal worden opgemerkt als de donor het verbod overtreedt en de kans aanwezig is dat dit pas jaren na de overtreding wordt opgemerkt, vorderen eisers in geval van overtreding een dwangsom van € 100.000. Hierbij merken ze op dat het bedrag te zijner tijd door geldontwaarding aan afschrikwekkende werking kan hebben ingeboet en de kans reëel is dat de donor zeer vermogend is, gezien zijn tutorials over cryptovaluta, aandelen en investeringen.

9. VERWEREN

148. De donor heeft geen inhoudelijk verweer gevoerd. Eisers willen anticiperend op mogelijke verweren vast aanvoeren dat vaststaat dat de donor bereid is om in strijd met de waarheid te verklaren, teneinde te bewerkstelligen dat hij zich verder kan voortplanten.

10. SPOEDEISEND BELANG

149. Eisers hebben een spoedeisend belang bij een onmiddellijke voorziening van de voorzieningenrechter om voornoemd onrechtmatig handelen, het niet-nakomen van de overeenkomst en/of het niet betrachten van de benodigde zorg als zaakwaarnemer te stoppen, in het bijzonder omdat verder handelen nog meer onherstelbare schade zal veroorzaken.

150. Eisers hebben er recht en belang bij om onmiddellijk een einde te maken aan voornoemde activiteiten. In januari 2023 heeft de donor zich wederom als donor aangeboden. De donor heeft aangegeven het idee van meer nageslacht als positief te ervaren en het staat vast dat hij bereid is daartoe te liegen.

151. De kans is reëel dat de donor, wanneer hij verneemt dat er juridische stappen worden genomen om hem zijn activiteiten te laten staken, de mogelijkheid zal willen benutten om nieuwe wensouders te benaderen en te insemineren.

152. Dat is tevens de reden dat eisers een kort geding hebben aangespannen. Binnen een bodemprocedure zou art. 1018c lid 3 Rv hebben voorgeschreven dat de zaak drie maanden moest worden aangehouden. Dit geldt ook voor een incidentele/provisieonele vordering.⁸⁷ Deze bepaling is niet van toepassing op zaken in kort geding.

---

⁸⁷ Rechtbank Den Haag 14 april 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:3859

153. Indien Stichting Donorkind drie maanden of meer zou moeten wachten is het zeer aannemelijk dat de donor in tussentijd nog meer onherstelbare schade veroorzaakt.

11. BEVOEGDHEID

154. De donor woont in [woonplaats], waardoor de voorzieningenrechter van de Rechtbank Den Haag, sector Civiel locatie Den Haag bevoegd is om van dit geschil kennis te nemen.

MITSDIEN:

Vorderen eisers dat U.E. voorzieningenrechter bij vonnis, uitvoerbaar bij voorraad,

Primair:

- I. Gedaagde verbiedt om vanaf de betekenis van het door u te wijzen vonnis zijn semen te doneren aan nieuwe wensouders;
- II. Gedaagde verbiedt om aan nieuwe wensouders te communiceren dat hij de wens of bereidheid heeft om semen aan hen te doneren;
- III. Gedaagde verbiedt om online- en offline advertenties te plaatsen die zien op het doneren van semen, lid te worden of te blijven van besloten en open groepen op sociale media, fora en andere online of offline platforms die erop gericht zijn of als nevendoeel hebben contact tussen donoren en wensouders tot stand te brengen;
- IV. Gedaagde beveelt om Stichting Donorkind binnen zeven dagen na betekening van dit vonnis althans binnen een in goede justitie te bepalen termijn te voorzien van een compleet overzicht met daarop alle klinieken en (medische) instellingen waar hij heeft gedoneerd;
- V. Gedaagde beveelt om binnen zeven dagen betekening van dit vonnis althans binnen een in goede justitie te bepalen termijn een geanonimiseerde versie van het vonnis en het volgende bericht digitaal, bijvoorbeeld per e-mail, te versturen naar de klinieken en (medische) instellingen waar hij reeds heeft gedoneerd, waaronder in ieder geval 11 klinieken in Nederland, Cryos te Denemarken en BioTexCom Center for Human Reproduction te Oekraïne:

The District Court of The Hague ordered me to send this message. By court order, I have been forbidden to provide my semen to prospective parents, apart from those that have been impregnated with my semen before.

I Hereby urge you to destroy all of my semen that remains in stock, apart from the semen that has been reserved for prospective parents that were impregnated with my semen before.

Attached you will find an anonymized copy of the judgment and court order.

Althans een ander bericht met een nader, door UEA te bepalen inhoud, en binnen 24 uur na verzending door gedaagde van het voornoemde bericht (eveneens per e-mail) bewijs te verstrekken van het versturen daarvan aan de advocaat van eisers (ma.dehek@sapadvocaten.nl);

Subsidiair:

VI. In goede justitie de voorzieningen te treffen die UEA daartoe geraden acht;

En daarnaast:

- VII. Te bepalen dat gedaagde een dwangsom verbeurt van € 100.000,- voor iedere keer dat hij één van de onder I tot en met III gevorderde verboden of de onder VI gevorderde voorziening overtreedt en een dwangsom verbeurt van € 25.000,- voor iedere keer dat hij niet, niet volledig of niet tijdig voldoet aan de onder IV en V gevorderde bevelen, te voldoen aan Stichting Donorkind;
- VIII. Gedaagde te veroordelen in de kosten van deze procedure, vermeerderd met de wettelijke rente vanaf de vijftiende dag na betekening van het vonnis;
- IX. Gedaagde te veroordelen tot het betalen van de nakosten in het geding.

De kosten van dit exploit zijn:

akte € 106,73 + informatiekosten € 0,59 + BTW € 22,54 = totaal € 129,86

De kosten van dit exploit zijn verhoogd met btw omdat de verzoeker dit niet kan verrekenen.

Ik verklaar dat de bijkomende kosten noodzakelijk zijn om deze ambtshandeling op een goede manier uit te voeren en dat de gerechtsdeurwaarder geen rechtstreeks of indirect belang heeft in de onderneming of derde die deze kosten in rekening bracht.

(tgv.) Gerechtsdeurwaarder

- Productie 1: Stichting Donorkind Statuten en uittreksel Kamer van Koophandel
- Productie 2: Verzoekschrift procederen namens minderjarige d.d. 1 maart 2023
- Productie 3: Reactie richting client op sommatie d.d. 1 maart 2023
- Productie 4: Berichtgeving in media over gedaagde
  - 4.1: RTL Nieuws d.d. 9 februari 2021
  - 4.2: NOS d.d. 19 augustus 2017
  - 4.3: RTL Nieuws d.d. 19 augustus 2017
  - 4.4: AD d.d. 1 oktober 2019
  - 4.5: AD d.d. 20 augustus 2017
  - 4.6: AD d.d. 1 oktober 2019
  - 4.7: New York Times 1 februari 2021
  - 4.8: AD d.d. 19 augustus 2017
  - 4.9: Follow the Money d.d. 8 december 2021
  - 4.10: Volkskrant d.d. 20 maart 2021
  - 4.11: Hart van Nederland d.d. 2 februari 2021
  - 4.12: Ouders van Nu d.d. 23 december 2021
- Productie 5: CBO-advies 1992
- Productie 6: Voorbeeld medische vragenlijst donor KLEM en NVOG
- Productie 7: Voorbeeld donorcontract KLEM en NVOG
- Productie 8: Uitspraken gedaagde
- Productie 9: Brochure UMCG
- Productie 10: Activiteiten gedaagde op Facebookplatforms
- Productie 11: Activiteiten gedaagde op ontmoetingsplatforms
- Productie 12: Youtubekanaal gedaagde
- Productie 13: Bericht Defence for Children d.d. 13 februari 2019
- Productie 14: Bericht NOS d.d. 1 februari 2022
- Productie 15: Lijst media-optredens Stichting Donorkind 2022
- Productie 16: Doorverwijzingen UMCG, Haaglanden MC, Fertiliteitscentrum Voorburg
- Productie 17: Sommaties d.d. 1 en 13 maart 2023 en reactie gedaagde
- Productie 18: Website OneWish
- Productie 19: Advertentie OneWish
- Productie 20: Screenshots Whatsappgesprekken 2018 en 2019
- Productie 21: Gezondheidsraad, Het maximumaantal kinderen per spermadonor, 2013
- Productie 22: Landelijk standpunt NVOG en KLEM
- Productie 23: Artikel Acta Obstetricia et Gynaecologica Scandinavica 2015
- Productie 24: Eerste Wetsevaluatie 2012
- Productie 25: Tweede Wetsevaluatie 2019
- Productie 26: Artikel Culture, Health & Sexuality 2004
- Productie 27: Artikel Reproductive BioMedicine Online 2010
- Productie 28: Artikel Reproductive BioMedicine Online 2015
- Productie 29: Artikel Human Fertility 2021
- Productie 30: Artikel BioSocieties 2021
- Productie 31: Advies [naam] d.d. 18 mei 2021
- Productie 32: Verhaal Maria in Pointer d.d. 2 december 2022
- Productie 33: Advies aan NVOG-bestuur, maart 2018
- Productie 34: Website FIOM over DNA-databanken
- Productie 35: Website MyHeritage over DNA-databanken